

بزرگداشت روز ملی آب

آب برای همه

۱۳ اسفند ۱۳۹۷

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

سازمان برنامه و بودجه کشور

سازمان آموزش عالی

سازمان بهداشت و درمان

سازمان محیط زیست

سازمان انرژی اปร

سازمان صنایع

سازمان منابع آب

سازمان تعاون

سازمان تحقیقات

سازمان فرهنگ

سازمان اطلاعات

سازمان برنامه

دست اندرکاران چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب
۱۳ اسفند ۱۳۹۷

فهرست برنامه های چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب دوشنبه ۱۳ اسفند ۹۷

ردیف	عنوان برنامه	نام سازمان	ساعت	مدت زمان (دقیقه)
۱	ثبت نام	اتاق ایران	۸	۳۰
۲	افتتاحیه نمایشگاه عکس برگزیدگان چهارمین جشنواره ملی عکس آب		۸:۳۰	۳۰
۳	تلاوت آیاتی از قرآن مجید، سرود جمهوری اسلامی ایران		۹:۰۰	۱۵
۴	خوش آمدگویی جناب آقای مهندس شریعتمدار (رئیس همایش)		۹:۱۵	۱۵
۵	سخنرانی جناب آقای مهندس شافعی ریاست اتاق ایران		۹:۳۰	۱۵
۶	سخنرانی جناب آقای کوهکن نماینده محترم مجلس شورای اسلامی		۹:۴۵	۵
۶	تقدیر از چهره های اثرگذار آب کشور (بخش اول)		۹:۵۰	۱۰
۷	پخش پیام ویدیویی آقای ادواردو منصور رئیس بخش آب و خاک FAO پخش کلیپ با موضوع بهره وری آب کشاورزی سخنرانی جناب آقای مهندس اکبری معاون محترم وزیر در امور آب و خاک	معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی	۱۰:۰۰	۳۰
۸	سخنرانی جناب آقای مهندس رحیمی انارکی مدیرعامل محترم بانک مسکن با موضوع معرفی کمپین "من ایرانم...مرا دریاب"	بانک مسکن	۱۰:۳۰	۱۵
۹	تقدیر از چهره های اثرگذار آب کشور (بخش دوم)	اتاق ایران	۱۰:۴۵	۱۵
۱۰	پخش کلیپ UNWater پخش پیام ویدیویی آقای استفان اوهم بروک مدیر و هماهنگ کننده برنامه جهانی ارزیابی آب در یونسکو سخنرانی جناب آقای دکتر ایوبی دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو	کمیسیون ملی یونسکو در ایران	۱۱:۰۰	۱۵
۱۱	پخش کلیپ با موضوع اجرای پروژه های آبخیزداری و آبخوان داری در قالب اعتبارات صندوق توسعه ملی سخنرانی جناب آقای دکتر حسین پور مدیرکل محترم دفتر کنترل سیلاب سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور	سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور	۱۱:۱۵	۱۵

۱۲	سخنرانی جناب آقای آخانی مدیر سازمان مردم نهاد سبز گستر مرکزی با موضوع احیاء قنات‌های سنجان استان مرکزی	سازمان حفاظت محیط زیست	۱۱:۳۰	۱۵
۱۳	سخنرانی سرکار خانم دکتر ملک محمودی پخش فیلم پویانمایی "سه چهارم" منتخب چهل و پنجمین جشنواره بین المللی فیلم رشد	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش	۱۱:۴۵	۱۵
۱۴	پخش یک تیزر کوتاه از فیلم تالان سخنرانی جناب آقای دکتر محمد فاضلی مشاور محترم وزیر نیرو با موضوع معرفی مرکز امور اجتماعی منابع آب و انرژی وزارت نیرو	شرکت مدیریت منابع آب ایران	۱۲:۰۰	۱۵
۱۵	اعلام برگزیدگان چهارمین جشنواره ملی عکس آب و قرائت بیانیه داوران			۱۵
۱۶	قرائت بیانیه همایش			۱۵
۱۷	نماز و ناهار			۱:۱۵
۱۸	اکران مستند تالان			۵۰
۱۹	پنل بحث و گفتگو با حضور کارگردان مستند			۶۰

اجرای دانش آموزی نمایشنامه تبانی های موسمی و موردی

مراسم رونمایی از تمپر یادبود چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب
با شعار
"آب برای همه"

افتتاح نمایشگاه آثار برگزیده چهارمین جشنواره ملی عکس آب توسط رئیس محترم اتاق ایران
جناب آقای مهندس شافعی

سخنرانی جناب آقای مهندس شریعتمدار

رئیس همایش

و

رئیس مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران

چهارمین سالگرد بزرگداشت روز ملی آب را که به همت اتاق ایران در ادامه رسم باشکوه نیاکان ایران زمین، در روز ۱۳ اسفندماه برگزار می گردد تبریک و شادباش می گویم. نیاکان ما این روز را با مراسم شکرگزاری و پاشیدن عطر و گلاب به آب روان به عنوان نوروز آبها گرامی میداشتند. همچنین خیر مقدم عرض مینمایم به عزیزی که قبول زحمت کرده و به این همایش تشریف آورده اند و از همکاری که در طول این مدت ما را یاری کرده اند تشکر می نمایم. شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران و شرکت مادر تخصصی آب و فاضلاب کشور از وزارت نیرو؛ معاونت آب و خاک و سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور از وزارت جهاد کشاورزی؛ معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، شبکه سمنهای محیط زیستی و منابع طبیعی کشور، بانک مسکن، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران از وزارت صنعت، معدن و تجارت. همچنین از معاونت های مرتبط با دبیرکل در اتاق ایران نیز تشکر می نمایم از جمله معاونت پشتیبانی، روابط عمومی و واحد نشر، فناوری اطلاعات و ارتباطات، تشریفات، امور استانها، امور اداری، مالی، خدمات و موسسه ابرار که همکاری فراوانی با دبیرخانه همایش داشته اند. از ریاست محترم اتاق جناب آقای مهندس شافعی و هیات رئیسه محترم نیز که در همه حال حامی و پیگیر مسائل آب کشور هستند صمیمانه سپاسگزارم.

امسال چهارمین سالگرد برگزاری همایش بزرگداشت روز ملی آب در اتاق ایران است و یکی از مهمترین اقداماتی که هر ساله در این رویداد انجام می شود، معرفی و قدردانی از چهره های خدمتگزار به آب کشور است که در طول سال شناسایی شده و در این روز مورد تشویق، تقدیر و قدردانی قرار می گیرند. امیدواریم که آیندگان نیز با تکمیل کردن مفاهیم این همایش کماکان در جهت گرامیداشت این روز گام بردارند.

برداشت آب توسط انسان در جهان، در حال حاضر حدود سه برابر ۵۰ سال پیش است و این روند افزایش با نرخ ۱,۶ درصد در هر سال ادامه دارد. پیش‌بینی‌ها افزایش ۵۵ درصدی تقاضای جهانی در سال ۲۰۵۰ نسبت به سال ۲۰۰۰ را نشان می دهد. رشد جمعیت، برداشت نامتعادل منابع آب، زیرساخت‌های ضعیف و مدیریت نامناسب آب توأم با تغییرات اقلیمی، بسیاری از کشورها را در تأمین آب کافی و سالم دچار مشکل کرده است پیش بینی ها حاکی از آن است که آینده جهان با کمبود آب رو به رو خواهد بود.

برخورد کشورهای مختلف با چالش کمبود آب متفاوت بوده که در قالب سه دسته قابل دسته بندی است:

- گروهی مواظب و مراقب هستند و با اولویت قراردادن مدیریت ریسک به جای مدیریت بحران، آمادگی رویارویی با شرایط بحرانی را دارند و با اقدامات پیشگیرانه از وقوع بحران جلوگیری می کنند.
- گروهی نگران و آگاه به شرایط حساس آن بوده ولی یا اقدامی در راستای رفع این چالش انجام نمی دهند و یا اقدامات درخور و مناسبی برای حل اتخاذ نمی کنند.
- گروهی دیگر نیز به طور کل ناآگاه بوده و به این مقوله ترتیب اثری نمی دهند.

برای هر کدام از مراحل فوق تا قبل از رسیدن به مرحله بعدی و حتی آخرین مرحله (بدترین وضعیت)، فناوری ها و روش های التیام بخشی جهت برون رفت از آن وجود دارد. کشورهای موفق مراحل فوق الذکر را به گونه ای رصد می کنند تا برای مواجه شدن با شرایط مختلف از آمادگی لازم برخوردار باشند.

سه نکته در این مرحله قابل اهمیت است:

۱. اقدام به موقع. زمان فاکتور اصلی در جلوگیری از عبور از یک مرحله به مرحله پایین تر است و هر چه به تاخیر بیافتد امکان پذیری راهکارها کمتر و هزینه ترمیم بالاتر خواهد رفت.
۲. نقشه راه جامع مورد توافق عمومی
۳. حضور همه صنوف ملی و مردمی، ذی‌مدخلان، ذی‌نفعان و دانشمندان

بررسی قوانین موضوعه مرتبط با آب، برنامه های پنج ساله توسعه، مصوبات شورای عالی آب و کارگروه سازگاری با کم آبی و خشکسالی حاکی از این واقعیت است که دولت عهده دار مدیریت، حفاظت و بهره برداری از منابع آب کشور است. اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی طی سال های اخیر با انعقاد تفاهم نامه هایی با وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی تلاش کرده است با ارائه نظرات مشاوره ای در راستای حل چالش های حوزه آب گام موثری بردارد. اما همچنان جای خالی حضور و همراهی گسترده ذینفعان و صاحب نظران که بایستی در تدوین و اجرای برنامه جامع مدیریت آب نقش داشته باشند خالی است.

از سوی دیگر میانگین بارش سالانه در ایران یک سوم میانگین بارش جهانی است. حتی این میزان بارش نیز از اواسط دهه ۷۰ شمسی با روند نزولی همراه بوده است. متوسط ۴۹ ساله بارش در کشور ما از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۹۵، ۲۴۲ میلیمتر و متوسط ۶ ساله آن از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ حدود ۱۰ درصد کاهش داشته و به ۲۱۷ میلیمتر رسیده است. به دلایل مختلف به ویژه فعالیت‌های مخرب انسانی و تغییر در الگوهای بارش به لحاظ زمانی و شدت بارش‌ها، حجم رواناب‌های کشور به

مراتب با روند نزولی بیشتری مواجه شده است. متوسط دراز مدت رواناب از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۹۵ حدود ۸۷ میلیارد مترمکعب و متوسط ۶ ساله آن از ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ به حدود نصف کاهش یافته است و به ۴۹,۵ میلیارد مترمکعب رسیده که به خشک شدن و کم آب شدن اغلب رودخانه ها انجامیده است. اما داستان پر غصه آب های زیرزمینی در این سرزمین خشک و نیمه خشک نیز خود روایتی دیگر می طلبد. با تغییرات سریع اجتماعی و اقتصادی و همچنین ورود و استفاده بی رویه از دستگاه های حفاری تعداد چاه ها از ۴۷۱۳۷ حلقه در سال ۵۲-۱۳۵۱ به ۷۸۹۱۷۴ حلقه در سال ۹۴-۱۳۹۳ رسید که افزایش ۱۵,۷ برابری تعداد چاه های مجاز و غیرمجاز را نشان می دهد. در حال حاضر از کل چاه ها حدود ۳۳۰ هزار حلقه یعنی حدود ۴۲ درصد غیرمجاز است. تعداد چاه های عمیق نیز از ۱۳۳۸۴ حلقه در سال ۵۱ به ۱۹۴۸۲۲ حلقه در سال ۹۴ رسیده است. حفر بی رویه این تعداد چاه منجر به از بین رفتن حدود ۱۲۰ میلیارد مترمکعب از ذخایر راهبردی و غیرقابل جایگزین آب زیرزمینی کشور شده است که این امر منجر به افزایش تعداد دشت های ممنوعه و بحرانی کشور از ۲۲ عدد در سال ۱۳۴۵ به ۳۵۵ عدد در سال ۱۳۹۴ رسیده است که این امر لزوم تجدیدنظر و تغییر رویکرد را در مدیریت منابع آبی کشور می طلبد.

بنابراین روند صعودی شاخص های بحران آب (موارد فوق) و بروز مشکلات عدیده ناشی از آن، این احساس نیاز را ایجاد می کند که آحاد جامعه به کمک مجریان قانونی در مسائل آب کشور بشتابند. هر گروه می تواند به نحوی در این راستا اظهار نظر کرده و با حضوری متوازن و پررنگ به ارائه راهکارها و دیدگاه های خود در قالب ملی، منطقه ای بپردازد و در فرصت کوتاه باقیمانده به توانمندسازی هر چه بیشتر و ارتقای مدیریت منابع آب کشور کمک نمایند. هر چه زمان بگذرد، راهکارها محدودتر، هزینه ها بیشتر و امکان پذیری راهکارهای رفع بحران آب کمتر خواهد شد.

مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران در راستای وظایف قانونی ناشی از تبصره بند الف ذیل ماده یک قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار مصوبه ۱۳۹۰، کوشش خود را بر حضور کلیه اقشار و صنوف مرتبط با آب اعم از ذینفعان، کشاورزان، صنعت، معدن، خدمات و صاحب نظران در این رشته، قرار داده است تا بتوان هر چه بیشتر با مسئولین بخش عمومی مرتبط با احیا و ترمیم منابع آب کشور همکاری نماید.

به همین منظور، اتاق ایران در نظر دارد یک اقدام هدفمند وسیعی را برای دریافت نظرات همه صنوف و اقشار از جمله اعضا هیات علمی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی وزارتخانه ها، انجمن ها و تشکل ها، اقتصاددانان و جامعه شناسان، نویسندگان، کارشناسان واحدهای دولتی و بخش خصوصی و ذینفعان بخش های کشاورزی، صنعت، معدن، خدمات شروع نماید. بدین منظور سایت مرکز به آدرس AWNRC.com از طریق لینک "ارائه دیدگاه ها در خصوص آب" آماده قبول نظرات و پیشنهادات در زمینه ارائه راهکارهای ارتقا مدیریت آب کشور از همه آحاد جامعه می باشد. از کلیه عزیزان خواهشمندم چنانچه نیاز به پرسش و پاسخ در این زمینه هستند در محل یاد شده این مورد را نیز ذکر کنند تا همکاران مسئول با شما دوستان ارتباط برقرار نمایند. این سایت از تاریخ ۲۰ اسفندماه ۱۳۹۷ فعال خواهد شد.

در حقیقت هدف از انجام این اقدام، دستیابی به مجموعه وسیعی از نقطه نظرات چاره ساز می باشد که توسط اقشار مختلف جامعه ارائه خواهد شد. جمع بندی پیشنهادات ارائه شده پس از ارزیابی به مراجع دولتی مسئول مدیریت آب کشور ارائه خواهد گردید. بدیهی است برای ایجاد انگیزه در اقشار مختلف کشور جهت حضور در این فراخوان عمومی تمهیدات گوناگونی در نظر گرفته خواهد شد. پیش بینی می شود بخش دولتی مسئول آب کشور از این حرکت استقبال نماید.

سخنرانی جناب آقای مهندس شافعی
رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

با عرض سلام و ادای احترام خدمت همه حضار محترم. صمیمانه از همکار عزیزم جناب آقای مهندس شریعتمدار و همکاران محترمشان بخاطر برگزاری این جلسه فاخر تشکر می نمایم و به همه کشاورزان عزیز و گرمای خسته نباشید عرض کرده و از اینکه در این همایش شرکت کردند تشکر مینمایم زیرا شاید در راس هرم مخاطبان این همایش کشاورزان عزیز، زحمتکش و تاثیرگذار کشورمان ایستاده باشند. همچنین از صنعتگران عزیز و از معدنکاران که به هر صورت با استفاده از آب و از آن ثروت آفرینی می کنند نیز تشکر می نمایم. همکاران من چندی پیش گزارشی تهیه کرده بودند که در آن صد مشکل اساسی کشور مورد بررسی قرار گرفته بود. مهمترین چالش کشور در این گزارش مساله آب و نگرانی از ادامه بحران آب و خشکسالی بود. طبیعتاً در رویارویی با این چالش با تبعات آن از جمله خشک شدن تالابها و دریاچه ها و فرونشست زمین و از همه مهمتر تاثیرگذاری در محیط زیست کشورمان مواجه هستیم. ما در چند سال گذشته شاهد افول درجه محیط زیست با سرعت خیلی بالا بوده ایم. بطوریکه در نتیجه این افول یک زندگی عادی برای هموطنان ما در بعضی از نقاط کشور دچار معضلات فراوانی شده است. از زمانیکه قانون از نظر من مترقی بهبود فضای کسب و کار، در نتیجه همت جانانه مجلس شورای اسلامی و با کمک اتاق ایران تصویب و توسط شخص ریاست محترم مجلس به اتاق ابلاغ گردید، از جمله اقدامات انجام شده تاسیس مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در اتاق ایران بوده است ولی متأسفانه تاکنون نتوانسته ایم بیش از ۲۰ الی ۲۵ درصد این قانون را بطور کامل اجرا کنیم. ما همواره بر این باور بودیم که اتاق به عنوان پارلمان بخش خصوصی در بررسی ابعاد مختلف اقتصادی در بخش کشاورزی و آب دچار غبن بسیار عمیقی است و

از اینرو باید با یک تلاش سازنده جبران مافات را انجام دهد ولی همچنان حضور بخش کشاورزی در اتاق حضور پر رنگی نیست و باید با تلاش بیشتر از این غبن گذشته پذر آییم. در مورد آنچه در مورد مساله آب پیش بینی می شود دوستان متخصص در این جلسه حضور دارند و حتما در مورد آن سخن خواهند گفت ولی لازم می دانم که این نکته را متذکر شوم که از سالهای گذشته یک اتفاق نامیمونی در کشور ما افتاده است و هنوز هم ادامه دارد. در تدوین برنامه های توسعه ای کشور از گذشته دور تابحال مشکلات بسیار اساسی وجود داشته است و همواره میبینیم که در مورد نگاه توسعه ای در کشور فقط این مساله مورد توجه و اثرگذاری بوده است که چه کسی و چه فرد محلی در کانون قدرت برنامه ریزی حضور داشته یا حضور نداشته است. اگر کسی حضور داشته برای آن منطقه اثرگذاری داشته است و اگر حضور نداشته کاری هم انجام نشده است. برخی از مناطق با استعداد کشور ما هنوز هم در فقر و فلاکت باقی مانده اند و برنامه های توسعه ای ما اصلا بر اساس یک اصول منطقی نه در گذشته و نه در حال تدوین نشده است و این مساله ادامه دارد. همین منوال در مورد مساله آب نیز موثر بوده است که در مورد همه مسائل و مشکلات و سیر تحول حرکتی که حرکت جهانی است، ما همیشه صبر می کنیم تا قافله از ما عبور کند و تازه از خواب بیدار میشویم. اما هیچگاه دیر نیست. اکنون نیز برنامه های توسعه ای موجود نه تنها برنامه های قابل قبولی نیستند بلکه بر اساس اصول یک منطق اقتصادی نیز مورد توجه قرار نگرفته است. همچنین در برنامه های ویژه ای هم که در بحث امر توسعه در حال اجرا هستند با منابع محدودی در کشور مواجه هستیم و مشکل اساسی در چگونگی توزیع منابع در کشور است و با اینکه دیگران عقیده دارند با کمبود منابع در کشور مواجهیم ولی به اعتقاد بنده چگونگی توزیع منابع در کشور چالش اصلی است و در حال حاضر بحث توسعه روستاها و اشتغال در روستاها را مطرح میکنیم ولی در عمل اجرای این برنامه ها نتیجه عکسی برای ما به همراه دارد زیرا در چگونگی توزیع منابع در روستاها درست عمل نمیکنیم. توجه جناب آقای کوهکن را که به عنوان نماینده مجلس در این جمع حضور دارند را به این نکته جلب می کنم که در حال حاضر نحوه توزیع یکی از منابع قابل توجهی که برای توسعه اشتغال در روستاها تخصیص داده شده است، به گونه ایست که یک روستایی با تلاش یک وامی را از این منابع می گیرد و به محض دریافت این وام یک وانت خریده و خود و خانواده اش راهی شهر می شوند که این امر کاملا برعکس هدف بوده و منجر به تخلیه روستاها و پرحجم شدن حاشیه شهرها شده است. بدین ترتیب در بحث کشاورزی و آب، بخش روستایی ما اصلی ترین جامعه هدف در این قضیه است. اگر به اینگونه مسائل توجه نشود با اینکه استفاده از روش های نوین آبیاری، اصلاح الگوی مصرف، اصلاح الگوی کشت و ارتقاء بهره وری موثر است اما مسائل بنیادی تری نیز در این میان وجود دارد که اصلا در سرلوحه اقدامات ما نیست و در این ارتباط باید آب را از سرچشمه زلال کرد و این مسائل را در برنامه های بنیادی توسعه ای ببینیم که متأسفانه آنرا نمی بینیم. بنده اخیرا گزارشی را از یکی از عزیزان فعال در محیط زیست کشور مطالعه کردم که ایشان توصیه کرده بودند که با درختان کنار خانه خود عکس یادگاری بگیرید زیرا اگر برای آب فکر و اقدامی نشود ممکن است که آینده برای عکس گرفتن نیز دیر باشد.

در اینجا مجددا لازم میدانم که اشاره ای کنم به تفاهم نامه های مشترک بین اتاق بازرگانی با وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی که با همت مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران منعقد گردیده است و رویکرد توجه ایندو وزارتخانه به اتاق و این مرکز بسیار خوب بوده است. بنده امیدوارم با رویکرد تاملی که بین اتاق بازرگانی و این وزارتخانه ها شکل گرفته بتوانیم راه حل های مناسب تری را تدوین کرده و به مرحله اجرا برسانیم و بتوانیم در آینده کشور عزیزمان تاثیر گذار باشیم.

مجدداً از همکاران عزیزم در مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب تشکر می‌نمایم و معتقدم که با شیوه‌ای که این مرکز در برگزاری چنین جلسات اثرگذاری پیش گرفته است می‌تواند در ساخت آینده‌ای بهتر از جمله برای مهمترین چالش کشور یعنی آب، گام‌های موثری بردارد.

خیلی ممنون و متشکرم.

سخنرانی جناب آقای کوهکن نماینده محترم مجلس شورای اسلامی

از اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، جناب آقای مهندس شافعی و همکاران ایشان تشکر مینمایم و همچنین از جناب آقای مهندس شریعتمداری که از خدمتگزاران بخش کشاورزی کشور هستند، به خاطر وقتی که به بنده داده اند سپاسگزارم.

مجمع مجالس آسیایی متشکل از ۴۳ کشور آسیایی و ۱۳ عضو ناظر در این مجالس است که چندین سال قبل به پیشنهاد ایران تشکیل شد و دبیرخانه آن در ایران است. دبیرکل فعلی آن جناب آقای دکتر مجیدی است که امروز در این جمع حضور دارند و در خدمتشان هستیم. در اجلاس که تیرماه در قبرس برگزار شد، کشورهای غرب آسیا پیشنهادی دادند که دبیرخانه این مجمع و کشورهای عضو به بحث بحران آب ورود پیدا کنند و جالب این است که نگاه این کشورها در ابتدا بدین صورت بود که مساله آب در شرق آسیا موضوع آنچنان حادی نیست ولی در همان اجلاس کشورهای شرق آسیا اعتراض کردند که چرا فقط به موضوع آب در کشورهای غرب آسیا پرداخته می شود؟ و اظهار کردند که ما نیز به نوعی مشکل کمبود آب داریم فلذا این موضوع به کارگروه یا کمیته آب تغییر شکل پیدا کرد و "کارگروه یا کمیته بحران آب آسیا" نام گرفت و مسئولیت این کارگروه بر عهده هیات ایرانی قرار گرفت و همانطور که مستحضری مجلس پنج نفر از نمایندگان را به رای خود انتخاب می کنند و بدین ترتیب این همکاری به ایران محول شد که بنده و چند نفر از همکاران در این هیات قرار داریم. در آنجا پیشنهاد شد که ایران که مسئول این کارگروه است برای اجلاس بعدی پیشنهادات خود را به اعضا ارائه کند و ما این پیشنهادات را از قبل به دبیرخانه ارسال می کنیم. لازم به ذکر است که دبیرخانه با اینکه در ایران قرار دارد ولی ماهیتا نهادی مستقل است. اولین اجلاسی که این ۴۳ کشور به همراه ۱۳ کشور عضو ناظر در آن به بحث بحران آب در آسیا ورود پیدا می کنند، اجلاس مسکو است که در فروردین ۱۳۹۸ در مسکو برگزار خواهد شد.

از اینرو بایستی این امر را به فال نیک گرفته و طی صحبتی که قبلا با جناب آقای دکتر مجیدی دبیر محترم اجلاس داشتم به این نتیجه رسیدیم که یکی از پیشنهادات ما به دبیرخانه در خصوص بحران آب تشکیل یک ترکیب سه جانبه از بخش خصوصی شامل اتاق های بازرگانی، دولت ها و پارلمان های کشورهای آسیایی باشد. خواهش بنده از جناب آقای مهندس شریعتمدار و دوستان وزارت نیرو این است که آن دسته از مسائل و موضوعاتی که در مورد بحران آب در سطح فرا ملی و قاره ای در خور توجه است در قالب پیشنهادات خودشان به ما بدهند که بتوانیم در دبیرخانه مطرح کرده و از آن استفاده نماییم. البته طبیعتا مجمع مجالس آسیایی از جنبه های مختلفی به موضوع بحران آب می پردازد زیرا در مراسم امروز از ترتیب سخنرانان و مدعوین پیداست که تمرکز بیشتر بر مساله آب در بخش کشاورزی است ولی در این مجمع تمرکز بر مساله بحران آب بصورت عام است. بنابراین خواهشمندم در این زمینه حتما با دبیرخانه همکاری داشته و نقطه نظرات و پیشنهادات خود را بیان نمایید و امیدوارم که پیشنهادات ارسالی به دبیرخانه در بیانیه پایانی این اجلاس نیز ذکر گردد تا انشالله ایران که مسئول این کارگروه است بتواند اولین گام را در این راه بردارد.

همچنین لازم میدانم چند نکته پایانی را جهت استحضار عزیزان متذکر شوم:

۱. بنده این توفیق را داشته ام که هشت سال در اتاق بازرگانی خدمت کنم و از روز اول اعتقاد بر این بود که جایگاه اتاق بازرگانی باید در نهادهای تصمیم گیر نظام قرار داده شود و لذا پیشنهاد معاونت پارلمانی را در ساختار اتاق بازرگانی ارائه کردم که مورد قبول واقع شد

۲. در زمان بررسی برنامه بودجه از جمله اخیرا که بودجه سال ۹۸ بود نیز نقش برجسته ای برای اتاق بازرگانی در نظر گرفته شد زیرا اتاق در جلسات بررسی بودجه دارای کرسی است و این امر بدین معناست که وقتی هر پیشنهادی مطرح می گردد از تمامی کرسی ها برای اعلام نظر استعلام می شود. از جمله در این دوره کرسی اتاق بازرگانی در کنار کرسی مرکز پژوهش های مجلس و دیوان محاسبات قرار داشت. اتاق بازرگانی این فرصت را دارد که در مورد تمامی مصوبات بودجه از جمله بند به بند، تبصره به تبصره قانون برنامه و حتی در مورد تمام لوایح بودجه نیز اعلام نظر کند. تجربه بنده نیز در این مجامع این است که هر گروهی و هر نماینده ای که در این جلسات برای رد یا قبول یک پیشنهاد نظرات کارشناسی داشته باشد، قطعا و یقینا مورد توجه مجلس قرار خواهد گرفت.

۳. مجلس در سالهای قبل بحث آمایش سرزمین را تصویب کرده است. بنده از اتاق می خواهم که مطالبه جدی پارلمان بخش خصوصی از مجلس فقط در مورد آمایش سرزمین باشد و البته تصور من بر این است که در سالهای گذشته تنها وزارت نیرو گام هایی را در این راه برداشته است. اگر تمامی وزارت خانه های ما وظیفه خود را بر این امر بگذارند که دستور کار خود را بر اساس آمایش سرزمین قرار دهند دیگر ضرورتی ندارد که مجلس در ارتباط با لایحه بودجه با حجم وسیع کاری که نزدیک با شش هزار پیشنهاد از طرف نمایندگان مجلس بوده است سر و کار داشته باشد و مجددا از اتاق می خواهم که بحث آمایش سرزمین را به عنوان یکی از مطالبات اصلی خود به مجلس مطرح نماید.

تقدیر از چهره های آب کشور
(بخش اول)

۱. منتخبین چهره های علمی:

جناب آقای مهندس مرتضی حقوقی اصفهانی:

آقای مهندس مرتضی حقوقی اصفهانی در سال ۱۳۳۳ از دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران فارغ التحصیل گردید و از همان زمان تاکنون که بیش از شش دهه را پشت سر گذارده در بخش کشاورزی حضور داشته است. در همین ارتباط و به اقتضای وقت، سفرهای بیشماری به اقصاد نقاط کشور داشته و با برنامه ها، طرح ها و پروژه های کشاورزی و همچنین با کارشناسان و مسئولان کشاورزی کشور در ارتباط بوده است و نیز سالیانی دور در سمت های کارشناسی و مدیریتی مسئولیت اجرای قانون تشکیل و مدیریت شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستائی و کشت و صنعت ها را عهده دار بوده است. ایشان سالیانی نیز در کسوت مهندس مشاور در زمینه های مذکور و واحدهای بزرگ کشاورزی خدمات مطالعاتی، مشاوره ای و در مواردی اجرا را نیز بعهده داشته است. آقای مهندس حقوقی بخشی از خدمت خود را در خوزستان سپری نموده و سرپرستی سازمان عمران دشت مغان و نیز مسئولیت سازمان عمران جیرفت را عهده دار بوده است. ایشان با انتقال به تهران در سمت های مدیر کل، رئیس سازمان، و معاونت در وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت کشاورزی و عمران روستایی در حوزه نظام های بهره برداری کشاورزی، منشاء خدمات موثر در بخش کشاورزی کشور بوده است. علاوه بر خدماتی که به اختصار اشاره شد ایشان از سال ۱۳۹۰ شمسی تاکنون ۱۹ جلد کتاب به رشته تحریر و نشر در آورده است که حاوی خاطرات، تجارب و دانسته های بسیار ارزشمندشان است که به عنوان مرجع برای کارشناسان و مدیران بخش کشاورزی قابل بهره گیری است.

جناب آقای مهندس عزت اله فرزانه:

آقای مهندس فرزانه در سال ۱۳۲۵ در شهر بوشهر (خورموج) متولد شد. در سال ۱۳۶۵ به اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته زراعت از دانشکده کشاورزی کرج نائل گردید. ایشان بعنوان رئیس دفتر مطالعات آبیاری تحت فشار با تشکیل و سازماندهی این دفتر و انتخاب و آموزش نیروی انسانی کارآمد برای توسعه آبیاری تحت فشار، تالیف و تدوین معیارهای فنی توسعه بهره برداری آبیاری تحت فشار در ۵ جلد، و انتشار نشریه علمی کاربردی با همکاری کارشناسان دفتر و اساتید و محققین کشور کمک شایانی به معرفی و توسعه این نوع از آبیاری در کشور کرده اند. ایشان با برگزاری دوره های آموزشی در خصوص مطالعه، اجرا و بهره برداری انواع روش های آبیاری تحت فشار برای کارشناسان سازمان های جهاد کشاورزی استان ها و همچنین برگزاری اولین سمینار بین المللی توسعه آبیاری تحت فشار در کشور با حضور اندیشمندان داخلی و خارجی در شناسایی هر چه بیشتر روشهای آبیاری تحت فشار به کارشناسان و دانشگاهیان کمک نموده اند. اجرای طرح های الگویی آبیاری تحت فشار در مزارع و باغات آزمایشی و نمایشی، دانشکده های کشاورزی و موسسات تحقیقات کشاورزی از دیگر فعالیت های برجسته ایشان است.

جناب آقای مهندس رحیم میدانی:

آقای مهندس میدانی فوق لیسانس مهندسی عمران - خاک و پی می باشند که از سال ۱۳۶۰ فعالیت خود را در بخش آب کشور آغاز کرده اند. و مهم ترین سوابق و تجارب حرفه ای ایشان در زمینه مدیریت آب در سال های اخیر به شرح زیر است :

- مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره سازمان آب منطقه ای آذربایجان شرقی در سال های ۷۸-۱۳۷۷

- مشاور عالی ، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران در سال ۱۳۸۸
- مدیرعامل و عضو هیئت مدیره شرکت آتی نگار عمران آنو در سال های ۹۲-۱۳۸۸
- معاون آب و آبفا وزارت نیرو در سال های ۹۶-۱۳۹۲
- محوره های زیر در دوره های مختلف مسئولیت مورد توجه ویژه ایشان بوده است:
- تعیین میزان آب قابل برنامه ریزی با رویکرد پایداری منابع آب و ابلاغ آن به کلیه دستگاههای اجرایی مرتبط
- تعیین و ابلاغ حقایق زیست محیطی با رویکرد پایداری سرزمین
- بازنگری در اهداف کمی شبکه های آبیاری و زهکشی در دست مطالعه و اجرای کشور متناسب با آب قابل برنامه ریزی و کاهش سطوح شبکه
- تعریف طرح احیاء و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی و تصویب آن در شورای عالی آب
- راه اندازی سامانه پیش بینی بارش و رواناب در مؤسسه تحقیقات آب وزارت نیرو
- راه اندازی سامانه پایش حوضه های آبریز کشور در مؤسسه تحقیقات آب وزارت نیرو
- برجسته کردن اقدامات غیرسازه ای در بخش آب کشور و تغییر جهت گیری در تنظیم لایحه بودجه سالهای ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷
- مهار آبهای مرزی و منابع آب مشترک و پیگیری حقایق زیست محیطی تالابهایی که بایستی از منابع آب مشترک و مرزی تأمین آب شود
- تدوین چارچوب نظام های بهره برداری مناسب در تأسیسات آبی به ویژه در شبکه های آبیاری و زهکشی
- تهیه و ابلاغ نظام نامه مدیریت سیلاب در کشور
- اولویت بخشی به تأمین آب شرب شهرها و روستاها
- مهندسی ارزش در پروژه های آبی و حذف هزینه های غیرضروری

۲. منتخبین پیاده سازی الگوی بهینه کشت:

جناب آقای دکتر جواد وفابخش:

آقای دکتر وفابخش در سال ۱۳۸۶ با مدرک دکترای تخصصی در رشته فیزیولوژی گیاهان زراعی از دانشگاه فردوسی مشهد فارغ التحصیل شدند. ایشان از سال ۱۳۹۵ در سمت قائم مقام معاون وزیر در امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی مشغول فعالیت می باشند. از جمله فعالیت های بسیار مهم ایشان در طول سالهای خدمت، تهیه طرح ملی مطالعات الگوی کشت بوده که از سال ۱۳۹۳ شروع شده است. از پروژه های خاتمه یافته ایشان در زمینه الگوی بهینه کشت می توان به بررسی وضعیت موجود و مطلوب الگوی کشت در استان خراسان رضوی، مطالعات پایلوت برنامه ریزی الگوی کشت ملی در استان خراسان رضوی، بررسی و مقایسه عملکرد ارقام و گونه های جنس براسیکا در شرایط مختلف کشت و ارزیابی مقدماتی لاین های امیدبخش کلزا در مناطق سرد اشاره کرد.

جناب آقای مهندس محمدرضا طلایی:

جناب آقای مهندس طلایی از سال ۱۳۹۳ تاکنون ریاست سازمان جهاد کشاورزی استان قم را عهده دار هستند. یکی از برجسته ترین اقدامات ایشان در این سمت، پروژه تغییر الگوی کاشت به صورت پایلوت کشوری در ۲۸۰۰۰ هکتار از اراضی

و دشت های قم است که هم اکنون در حال اقدام و پیاده شدن این طرح در استان هستند. از دیگر توفیقات ایشان می توان به توسعه کشت دانه های روغنی (کلزا)، توسعه باغات در اجرای اصلاح الگوی کشت در سطح ده هزار هکتار و اجرای روشهای نوین آبیاری تحت فشار در سطح دوازده هزار هکتار در استان قم اشاره کرد. ایشان ۶ مقاله علمی در همایش های منطقه ای و ۱۰ طرح تحقیقاتی و پژوهشی با همکاری مرکز تحقیقات کشاورزی جهت بهره برداری کشاورزان و محققان ارائه داده اند.

جناب آقای مهندس علیرضا شیخانی:

آقای مهندس علیرضا شیخانی رئیس کمیسیون کشاورزی استان قم هستند. از مهم ترین فعالیت های ایشان، پروژه تغییر الگوی کاشت در استانهای حاشیه کویر مرکزی ایران است. این پروژه با پیگیری مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب و کمیسیون آب، محیط زیست و اقتصاد سبز اتاق ایران طی مدت ۲ سال، سرانجام در قالب پروژه تغییر الگوی کاشت به صورت پایلوت کشوری در ۲۸۰۰۰ هکتار از اراضی و دشت های قم آغاز به کار کرد که با همکاری معاونت زراعت، مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب و جهاد کشاورزی استان قم و کمیسیون کشاورزی اتاق قم در حال اقدام و پیاده سازی است. ایشان یکی از موسسان باشگاه کشاورزی فراسرزمینی بوده که بیش از چهار سال در زمینه بررسی امکان کشت در کشورهای همسایه فعالیت می کند.

۳. منتخبین داوطلبین مردمی در اجرای طرح تعادل بخشی آب های زیرزمینی

جناب آقای مهندس عزت اله آمره ای، مدیر عامل شرکت سهامی آب منطقه ای استان مرکزی:

رودخانه قره چای یکی از رودخانه های مهم استان مرکزی است و وسعت حوضه آبریز آن حدود ۲۲۹۲۱ کیلومترمربع است. در سالهای اخیر بدلیل برداشت بی رویه از آب رودخانه و منابع آب زیرزمینی و برداشت در فصول غیر زراعی، تغییر رژیم طبیعی رودخانه از حالت زاینده گی به تغذیه شوندگی، عدم توجه به الگوی کشت مناسب و توسعه فزاینده اراضی کشاورزی، تغییرات آب و هوایی و بروز خشکسالی های متوالی، آب رودخانه کاملاً خشک گردید. در همین راستا شرکت آب منطقه ای استان مرکزی به مدیریت جناب آقای مهندس آمره ای، به منظور احیای رودخانه قره چای اقدامات ذیل را به عمل آورده است:

- طرح و تصویب موضوع در شورای حفاظت از منابع آب شهرستان های حوضه آبریز و شورای حفاظت از منابع آب استان با اطلاع رسانی و فرهنگ سازی در بین سردانگ ها، بهره برداران و ذینفعان
- برگزاری جلسات اختصاصی با فرمانداران، مقامات قضایی، انتظامی، بخشداران، شوراهای اسلامی شهرستانها
- تهیه و تدوین برنامه عملیاتی پروژه (CPM) و ابلاغ جهت اجرا
- لایروبی، اصلاح و پاکسازی مسیر رودخانه، بستن سردهنه انهار و جاری نمودن آب در رودخانه با مشارکت همگانی
- اجرای احکام قضایی کلیه چاه های غیر مجاز و کنترل برداشت چاه های پروانه دار در دشت های حوضه آبریز
- کنترل اضافه برداشت چاه های پروانه دار و خاموشی چاه ها بخصوص چاه های دو منظوره پرورش ماهی در فصول غیرزراعی

- فرهنگ سازی و جلوگیری از کاشت محصولات پرآب بر و کاهش چشمگیر سطح زیر کشت

با انجام این اقدامات که به واسطه به کارگیری اصول مدیریت یکپارچه منابع آب صورت گرفت، نتایج زیر حاصل شد:

- احیا رودخانه قره چای در کل طول مسیر خود در استان و پایدار شدن جریان دبی پایه بعد از ۸ سال خشک بودن آن
- تغذیه آبخوان و توقف روند افت سطح آب زیرزمینی و سیر صعودی هیدروگراف واحد دشتهای شازند، شرا و کمیجان و جبران بخشی از کسری مخازن دشتهای به میزان ۱۲۷ میلیون متر مکعب
- افزایش حجم مخزن سد الغدیر ساوه به نسبت ۳ برابر سال گذشته (حجم فعلی ۵۷ میلیون مترمکعب)
- تقویت روحیه مشارکت همگانی و ایجاد وفاق بیشتر بین کلیه ذینفعان و ذی مدخلان حوضه آبریز و ایجاد روحیه امید و نشاط در بین ساکنین حوضه آبریز

پیام ویدیویی جناب آقای ادواردو منصور
مدیر بخش آب و خاک سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد FAO

سروران، خانم‌ها، آقایان و همکاران گرامی

باعث خوشحالی و افتخار من است که در خلال برگزاری روز ملی آب جمهوری اسلامی ایران با شما صحبتی داشته باشم. شعار سال جاری "صرفه جویی در مصرف [نجات] آب، ضرورت ملی، رسالت جهانی"، برای همه ما الهام بخش است. این شعار به وضوح با شعار بزرگداشت روز جهانی آب در سال ۲۰۱۹، "آب برای همه" که در راستای اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد است، پیوند دارد. آب برای حیات ما، کشاورزی، صنعت، امرار معاش و اکوسیستم بسیار ضروری است. خبر خوب این است که فناوری‌ها و ابزارهای جدید از جمله ابزارهای کنترل از راه دور، ابزارهای پایش و ارزیابی منابع آب به میزان قابل توجهی بهبود یافته است. پرتال بهره وری آب فائو (WaPOR) که در تمام کشورهای آفریقا و خاور نزدیک در دسترس می باشد، به کشورها کمک می کند تا نظارت دقیقی بر منابع آب خود داشته باشند و بر این اساس برای استفاده و حفاظت پایدار از آن‌ها برنامه ریزی کنند. پرتال مذکور به عنوان یک منبع آزاد در دسترس همگان است و این بدان معنی است که کاربران می توانند با توجه به نیازهایشان و بدون هزینه های عمده به این پرتال دسترسی داشته و آنرا بر اساس نیازهایشان تنظیم کنند. در صورت وجود روش‌های مناسب‌تر برای پایش و ارزیابی منابع آبی همه ما می‌توانیم برنامه ریزی بهتری برای صرفه جویی در مصرف آب که یک ضرورت ملی است و اثرات مثبت جهانی در پی دارد، داشته باشیم. ایران برای منابع آبی خود در جهت تولید مواد غذایی و رفع نیازهای صنعتی و انسانی سرمایه گذاری کرده است. اما همیشه چالش‌ها و موانعی برای استفاده پایدار از منابع طبیعی وجود دارد و این چالش‌ها می توانند تأثیرات منفی بر زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی این کشور داشته باشند. با این حال کشور ایران با برخورداری از متخصصان خبره، فناوریهای نوین و سازگار و افراد دلسوز می تواند کشور را به سمت توسعه پایدار هدایت کند. فائو از تمامی کشورهای عضو در جهت دستیابی به امنیت غذایی از طریق کشاورزی پایدار حمایت می کند. این موضوع مربوط می‌شود به هدف شماره

دو توسعه پایدار با موضوع رفع گرسنگی، دستیابی به امنیت غذایی، بهبود تغذیه و ترویج کشاورزی پایدار. آب، برای دستیابی به هدف شماره دو از ضرورت بالایی برخوردار است. از اینرو دستیابی به هدف شماره دو توسعه پایدار مبنی بر رفع گرسنگی و هدف شماره شش در خصوص آب و سلامت برای همگان ضروری می‌باشد. آب برای رشد و توسعه اقتصادی ضروری است. روز ملی آب ایران با توجه به این منبع اساسی تاکید می‌نماید. مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در حمایت از این روز ملی قابل ستایش بوده و تعهد مقامات ایرانی، دولت و مردم در حفظ و استفاده پایدار از منابع آبی قابل توجه است. سازمان فائو از تلاش‌های انجام شده در جهت حل چالش‌های مهم در زمینه آب و کشاورزی حمایت می‌کند. نماینده جمهوری اسلامی ایران در فائو، WEP در رم و IFAD تلاش‌های جدی را در جهت برقراری ارتباط میان ظرفیت‌های موجود و فرصت‌های همکاری ایجاد کرده است. نمایندگی فائو در تهران نیز اقدامات مشابهی را انجام می‌دهد. بزرگداشت روز ملی آب ایران را با قسمتی از اشعار زیبای سهراب سپهری به پایان می‌برم:

آب را گل نکنیم

شاید این آب روان، می‌رود پای سپیداری، تا فرو شوید اندوه دلی
با آرزوی اوقاتی شاد برای شما در روز ملی آب

سخنرانی جناب آقای مهندس اکبری
معاون محترم وزیر کشاورزی در امور آب و خاک

با عرض سلام و ادب خدمت حضار محترم و با ابراز خرسندی از برگزاری چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب به کلیه مدعوین ایرانی و بین المللی همایش و تشکر می کنم از دست اندرکاران همایش مخصوصا اصحاب رسانه که نقش مهمی در روشن سازی بیشتر اهمیت آب و چالش های موجود و پیش رو در اذهان عمومی، مسئولین و مردم دارند. با توجه به مسئولیت امور مربوط به آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در معاونت آن که بر عهده اینجانب و همکاران گرامی و زحمتش بنده است، این فرصت را مغتنم می شمارم و بنا دارم جهت انعکاس دیدگاه های معاونت آب و خاک بجای تکرار ارقام معمول، مرسوم و معلوم به برخی از جنبه های چالش برانگیز حال حاضر و آینده آب و همچنین بعضی از راه حل ها در پاسخ به چالش های کشور جمهوری اسلامی ایران اشاره کنم. برخی از چالش هایی که کشور با آن مواجه است جنبه های ملی، منطقه ای و برخی هم جنبه های بین المللی دارند. در برخی از مواقع نیز روند یکسویه کاهشی یا افزایشی برخی از تغییرات مانند کاهش متوسط بارندگی در کشور، افزایش تدریجی دما به جهت تغییر اقلیم که باعث نگرانی مدیران ارشد منابع و مصارف آب و ذینفعان استفاده از این منبع حیاتی شده است. در شناسایی رویکردهای بین المللی و مخاطرات بحث آب شاید توجه به روند شعارهای انتخاب شده در روز جهانی آب تا حدی نشانگر این چالش ها و روند حاکم باشد. چالش انگیز بودن مساله آب در سطوح بین المللی در سال ۱۹۹۲ یعنی نزدیک به ۲۰ سال پیش در اجلاس جهانی برزیل پذیرفته شد و روز ۲۲ مارس به عنوان روز جهانی آب نامگذاری گردید. نگاهی به عناوین شعارهای برگزیده توسط نمایندگان

کشورهای مجمع جهانی و مجمع عمومی برای روز جهانی آب از سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۲۰ از جمله به عنوان مثال در سال ۱۹۹۴ وظیفه مند نمودن آحاد جامعه که در حفاظت از منابع آب تاکید دارد شاید هنوز از اصلی ترین نقاط ضعف ملی ما در سال ۲۰۱۹ است. یعنی پس از ۲۵ سال باید از خود سوال کنیم که خروجی مشارکت عمومی در کشور ما در روز جهانی آب در سال ۱۹۹۴ چه بوده و چه فرآیندهای مدیریتی پس از آن اعمال شده است و اگر پاسخ به این سوال مطلوب نباشد باید راهکاری اصلاحی در چارچوب یک نقشه سیستمی و فرآیندی ارائه شود و بنده پیشنهاد می نمایم که اتاق ایران وارد این بحث شده و این امر را آسیب شناسی نماید که از سال ۱۹۹۴ تاکنون شعارهای متفاوتی در روز جهانی آب تدوین شده است و خروجی آن در کشور ما چه بوده است. از جمله در سال ۱۹۹۵، زنان و آب در سال ۱۹۹۶ آب برای شهرهای تشنه، در سال ۱۹۹۷ آیا آب موجود در دنیا کافی است؟ در سال ۱۹۹۸ آب زیرزمینی به عنوان یک منبع پنهان، در سال ۱۹۹۹ همه در پایین دست آب زندگی میکنند، در سال ۲۰۰۰ آب برای قرن بیست و یکم، در ۲۰۰۱ آب برای سلامت، در ۲۰۰۲ آب برای توسعه و نهایتا در سال ۲۰۱۹ آب برای همه و در سال ۲۰۲۰ نیز تغییر اقلیم به عنوان شعار در نظر گرفته شده است. تحلیل عنوان انتخاب شده به عنوان شعار برای روز جهانی آب و روند قرارگیری آن در طول زمان نشان می دهد که روند کشورهای عضو مجمع عمومی سازمان ملل در طول زمان هر چند از عدم وجود یک ذهنیت بهم پیوسته و ساختار یافته در طبقه بندی سیستمی چالشها و فرآیندهای سلسله مراتبی در چارچوب یک نقشه راه هوشمند و جامع رنج می برد با اینحال به اهم چالشهای مورد توجه کشورهای عضو اشاره دارد که بسیاری از آنها دامنگیر کشور جمهوری اسلامی نیز هست. در این رابطه از سوی معاونت آب و خاک پیشنهاد تشکیل یک گروه کار مطالعاتی برای بررسی و ارزیابی دقیق خروجی فعالیت‌های صورت پذیرفته بین المللی تحت دستورهای کار سالیانه بر اساس شعارهای انتخاب شده که هزینه زیادی هم برای جامعه جهانی داشته است، می نمایم تا از یک سو امکان استفاده از خروجی های مطلوب این فعالیت‌ها از سال ۱۹۹۲ تاکنون بصورت سیستمی برای مدیریت پایدار آب کشورمان فراهم گردد و از سوی دیگر با بررسی تحلیلی شعارهای اتخاذ شده و فعالیتهای انجام شده و مقایسه آن با برنامه ها و فعالیت‌های ملی امکان بهتری را در شناسایی چالش‌ها و فرصتها در مدیریت پایدار منابع آب و دیگر منابع ملی بدست آوریم.

با الهام از شعار روز جهانی آب در سال ۲۰۱۹ و همچنین با تامل در اعداد و ارقام و اطلاعات واصله از دستگاه های متولی امر و ضرورت اتخاذ تصمیم های بنیادی در جهت مقابله با کاهش کمی و کیفی منابع آب در کشور معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی ضمن بسیج امکانات و توانایی های خود با هدفی آرمانی و رویکرد اصلی افزایش آب در بخش کشاورزی نسبت به انجام دقیق ماموریت ها و راهبردهای تعیین شده خود اهتمام مضائف را به عمل آورده است و خواهد آورد و در سال‌های اخیر با جدیت تحقق این هدف در دستور کار خود قرار داده است. شعار سال ۲۰۲۰ با توجه به اینکه کشور ایران بطور خاص در منطقه ای است که از یک سو از لحاظ تامین منابع آبی به دلیل کاهش بارندگی و بخصوص کاهش بارندگی های موثر در معرض چالش‌های بزرگ قرار خواهد گرفت و از سوی دیگر به جهت گرم شدن اقلیم کشور نیازمند مصرف آب بیشتری برای امنیت غذایی و برای آبیاری زمینهای زراعی و باغی خواهد بود، تقریباً معادل ۱۰ درصد آب تجدید پذیر به ازاء هر درجه افزایش دمای متوسط کشور مصرف خواهد شد و از اینرو برای ما از اهمیت ویژه ای برخوردار است که بتوانیم در این شرایط کشور را به درستی مدیریت کنیم. یعنی به ازاء هر درجه حرارت دما حدود ۱۰

درصد از آب تجدیدپذیر کشور از دسترس ما خارج خواهد شد. در راستای مبحث تغییر اقلیم کشورهای توسعه یافته در جهان موظف شدند از ابتدای سال ۲۰۲۰ حداقل سالانه معادل ۱۰۰ میلیارد دلار فاینانس در اختیار کشورهای در حال توسعه قرار دهند تا در دو زمینه کاهش انتشار گازهای گلخانه ای و سازگاری با تغییر اقلیم با امکان انتقال دانش فنی جدید و در کنار هزینه از منابع داخلی خود اقدام کنند. بخش های آب و کشاورزی اصلی ترین دریافت کنندگان کمک در رابطه با مبحث سازگاری با تغییر اقلیم میباشند. لذا وزارت جهاد کشاورزی چه در رابطه با سازگاری کلیه بخشهای مرتبط با کشاورزی و چه در رابطه با آسیب پذیری بخش آب که تحت نظر این معاونت است برنامه ریزی خود را برای تهیه پروپوزال های مرتبط جهت دریافت فاینانس سازگاری آغاز کرده است و بطور دوجانبه وارد مذاکرات لازم با سازمانهای بین المللی و سایر کشورها شده است تا سهم ایران از دریافت این کمک ها به هدر نرود.

از اینرو بنده پیشنهاد می کنم که وزارت نیرو، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و حتی اتاق بازرگانی بصورت اجماع در رابطه با استفاده از این منابع جهانی اهتمام لازم را بعمل آورند. البته این فعالیت ها در کنار دیگر فعالیتهایی است که این معاونت در راستای پایش ردپای کربن و ترسیب کربن آب در خاک و در جهت کاهش انتشار گازهای گلخانه ای دنبال می کنیم که بجای خود در پایش ردپای آب در تولید محصولات غذایی یعنی افزایش بهره وری و بیوفیزیکال خاک در کنار افزایش ارزش غذایی محصولات و حفاظت خاک بسیار موثر واقع خواهد شد. لازم به ذکر است در همین رابطه معاونت آب و خاک در همراهی با فائو برای اولین بار نقشه محتوای کربن آلی خاکها را تهیه کرده است و برنامه افزایش تدریجی آنرا در راستای کاهش آثار تغییر اقلیم، حفاظت آبهای سبز، افزایش بهره وری فیزیکی و کیفی مواد غذایی با ظرفیت سازی در نیروهای کارشناسی در دستور کار خود قرار داده است. در این بخش و با توجه به اهمیت موضوع تمایل دارم گزارش مختصری در مورد یکی از پروژه هایی که در قالب همکاریهای بسیار مفید و مشترک فنی و اعتباری بین این معاونت و فائو در دست اقدام است خدمت شما ارائه نمایم. پروژه SIDA تحت عنوان افزایش بهره وری آب کشاورزی با حمایت مالی کشور سوئد در منطقه NENA آغاز شده است و دارای دو رویکرد بهره وری و حسابداری آب می باشد. در طول سفر جناب آقای دکتر منصور معاون محترم سازمان فائو و رئیس بخش خاک و آب این سازمان به کشورمان در اوایل سال جاری و تخصیص ۵۰۰ هزار دلار به عنوان سهم کشور جمهوری اسلامی ایران از این طرح برای انجام یک پروژه پایلوت در دو حوضه آبریز کشور تحت عنوان ارتقاء بهره وری آب در حوضه های استان قزوین و دریاچه ارومیه در طول چند ماه گذشته با هماهنگی و پیگیری و برگزاری جلسات متعدد تیم چند تخصصی پروژه NMD در سطح مدیران در حال اجرا می باشد.

همچنین معاونت آب و خاک خود را ملکف می داند که با دانشگاه های کشور ارتباط نزدیکی برقرار کند به همین دلیل اخیرا با کمک جناب آقای دکتر طاهری قرار دادهایی در قالب دو پروژه با دانشگاه امیرکبیر در بحث Nexus آب و انرژی منعقد شده است.

در مجموع معاونت آب و خاک و وزارت جهاد کشاورزی در راستای تغییر رویکرد استفاده بهینه از منابع آب با استفاده از روشهای درست آبیاری و رویکرد به سمت آبیاری میکرو، تجمع و یکپارچه سازی اراضی، عملیاتی نمودن الگوی بهینه مصرف آب بر اساس سند ملی، تعیین آب مصرفی بخش کشاورزی با ۳۵ محصول اساسی، استفاده از سنجش از راه دور

برای مدیریت دقیق آبیاری، ارتقاء حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه، همکاری با معاونت زراعت در بحث توسعه عملیات کشاورزی حفاظتی و تدوین و اجرای برنامه های آموزشی طرح های موثر بر ارتقاء بخش کشاورزی در دستور کار این معاونت قرار گرفته است که انشالله با کمک شما عزیزان، متخصصین، صاحب نظران، دانشگاہیان و محققین به سرانجام برسد.

در پایان امیدوارم مجموعه این فعالیت ها در سطح وزارت جهاد کشاورزی و دیگر سازمانهای دولتی و مردم نهاد آینده معتبری را برای پایداری و تاب آوری ملی در زمینه مدیریت بهم پیوسته آب، خاک، غذا، محیط زیست، انرژی و پایداری آنها برای کشور و مردم عزیزمان رقم زند.

سخنرانی جناب آقای مهندس رحیمی انارکی مدیرعامل محترم بانک مسکن

ابتدا لازم می دانم چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب را با شعار نجات آب، ضرورت ملی و رسالت جهانی را که توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار شده است، گرامی بدارم. همانطور که مستحضرد سازمانها به منظور نیل به انجام وظایف و مسئولیت های اجتماعی خود به منظور پاسخگویی به ذینفعان بایستی به دغدغه های جامعه در خصوص محیط زیست، امور اجتماعی و بشردوستانه اهمیت قائل شده و متناسب با فرهنگ سازمانی خود به تدوین مسئولیت های اجتماعی خودشان توجه کرده و بدان بپردازند. مهمترین قسمتی که در خصوص مسئولیت اجتماعی شرکتها وجود دارد این است که اهداف خود را بایستی بر اساس تفکر همزیستی سازنده با جامعه و پیشرفت بصورت دوجانبه بنا نمایند. مدیران بایستی به مسئولیتهای اجتماعی در سازمان خود با عنوان یک مساله اساسی نگاه کنند که باید در خصوص آن برنامه ریزی و تصمیم گیری شده و هماهنگی و ارزشیابی دقیقی از آن بعمل آید. در روند توسعه اقتصادی و اعتلای صنعت بالا بردن کیفیت زندگی مردم و دخالت و سیهم بودن در رفاه عمومی بایستی در اولویت سازمانهای اقتصادی قرار گیرد. مسئولانه عمل کردن در قبال جامعه موضوعی است که با گسترش روز افزون اثرگذاری سازمانها تحت عنوان مسئولیت اجتماعی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. بر اساس اهداف اعلام شده توسط سازمان ملل از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۳۰ تلاش کشورها جهت حصول به اهداف و شاخصه های توسعه پایدار بایستی در چتر حمایتی مسئولیت اجتماعی در محورهای زیست محیطی، حفاظت از منابع طبیعی، بهداشت و درمان، آموزش، بهبود تغذیه و توانمندی زنان و کاهش فقر مورد توجه سازمانها قرار گیرد. در این خصوص بانکها نیز به عنوان قلب تپنده اقتصاد و نهاد مولد ثروت نقش کلیدی را در رونق اقتصادی کشور بر عهده دارند. اگرچه بانکها در معرض انواع نواسانات ناشی از بازار پول و ارز و مشکلات مالی مزمن قرار گرفته اند و با مشکلات متعددی در خصوص تخصیص و تامین منابع مواجه اند اما بانکها در قبال مسائل

جامعه بی تفاوت نیستند و مجموعه ای از اهداف مبتنی بر منافع اجتماعی و متناسب با صلاحدید را مدنظر خود قرار می‌دهند. در این خصوص با توجه به اینکه رشد آگاهی عمومی در خصوص تغییر شرایط اقلیمی کشور و عواقب ناشی از آن و موضوع سوء برداشت از منابع آبی و سوء مصرف آب در بخشهای مختلف از جمله ضرورت های توسعه ای کشور است که نیازمند نهادینه سازی مصرف آب به عنوان یک باور عمومی است و همانطور که جناب آقای مهندس اکبری اشاره کردند این موضوع برای اولین بار به عنوان شعار روز جهانی آب در سال ۱۹۹۴ انتخاب شده است که ما کماکان با آن مواجه هستیم و بایستی بر این موضوع به عنوان یک آگاهی سازی عمومی کارهای زیادی انجام گیرد. با توجه به این مطلب ما در بانک مسکن مسئولیت اجتماعی را از یک حس مسئولانه به یک اولویت کلیدی در مأموریت های بانک تبدیل کردیم و به آن به عنوان یک ضرورت نگاه میکنیم. در این خصوص بانک مسکن از سال گذشته کمپین اطلاع رسانی موضوع آب را با نام "من ایرانم ... مرا دریاب" راه اندازی کرده است. البته اینکه بانک تنها به این کمپین با هدف اطلاع رسانی نگاه کرده باشد، درست نیست بلکه در فعالیتهای اصلی بانک که یکی از مهمترین آنها پرداخت تسهیلات است به این موضوع به صورت بسیار جدی توجه شده است. در مجموع سیاستهای اعتباری بانک در سال جاری و انشالله در سال آینده به موضوع فناوری های جدید و ساختمان سبز توجه جدی شده است. به نحوی که بالاترین سقف تسهیلات برای احداث مسکن به ساختمانهایی داده خواهد شد که در احداث آنها از فناوری های نوین استفاده شود و موضوع مصرف انرژی مورد توجه جدی قرار گیرد. علاوه بر اینکه بالاترین سقف تسهیلات به این اقدامات تخصیص داده خواهد شد، یک درصد تخفیف در نرخ سود را نیز برای سازندگانی که از این فناوریها استفاده کنند داده خواهد شد. بدین معنی که ۱۸ درصدی که مصوبه شورای پول و اعتبار است برای این سازندگان ۱۷ درصد خواهد بود که یک عامل تشویقی برای این سازندگان است.

این بخش از فعالیت بانک که موضوع کمپین اطلاع رسانی آب است از اواخر سال گذشته (۹۶) در دستور کار بانک قرار گرفت و اقدامات قابل توجهی انجام شد. همچنین با شرکت آب و فاضلاب نیز یکسری فعالیتهای مشترکی انجام گرفت و سعی کردیم که در حوزه فرهنگسازی توجه جدی شود. همانطور که مستحضرید بر اساس اصل ۵۰ قانون اساسی حفاظت از محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعدی بایستی در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند یک وظیفه عمومی تلقی شده است و این امر در قانون اساسی ما پیش بینی شده است از اینرو فعالیتهای اقتصادی که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قانونی آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است. پس به نظر میرسد که ما در این حوزه علاوه بر موضوع آب بایستی به موضوع خاک، هوا و کلا و موضوع اقلیم توجه جدی کنیم.

در اینجا می‌خواهم از دست اندرکاران این همایش درخواست کنم که در محورها و اهداف همایش به سایر ابعاد محیط زیستی نیز توجه شود از جمله مراقبت و توسعه فضای سبز، کاهش آلودگی های زیست محیطی، حفاظت از اکوسیستمهای طبیعی مانند خاک. همچنین لازم میدانم از اینکه فرصتی به بنده داده شد که در حضور شما عزیزان باشم تشکر نمایم و برای تمامی شما آرزوی موفقیت و سلامتی دارم.

تقدیر از چهره های آب کشور (بخش دوم)

۴. منتخبین بازچرخانی آب در بخش شهرک های صنعتی و کارخانجات:

جناب آقای مارتین آواک، مدیر عامل شرکت صنایع پودر شیر مشهد با نام تجاری آپتامیل و ببلاک:

شرکت صنایع پودر شیر مشهد فعالیت خود را از سال ۱۳۸۵ با ظرفیت بیش از ۱۶۰۰۰ تن در سال به عنوان اولین و بزرگترین تولیدکننده پودر شیر در خاورمیانه آغاز کرد. این شرکت در حال حاضر دارای ۳۵۰ نفر نیروی شاغل مستقیم می باشد و به جهت کیفیت بالای تولیدات و سطح برتر تکنولوژی خود موفق شد که در سال ۱۳۷۸ با شرکت بین المللی دنون نوتریشیا Danone Nutricia که دارای بیش از ۲۰ کارخانه تولید شیرخشک نوزاد در کشورهای مختلف اروپایی، آمریکای جنوبی و آسیایی می باشد قرارداد مشارکت امضا نماید. از اقدامات اثرگذار این شرکت در مدیریت مصرف و بازچرخانی آب می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. نصب سیستم و تاسیسات کاهنده مصرف آب
۲. تدوین برنامه PM، بازرسی دوره ای شبکه آب، بکارگیری شیرآلات، تاسیسات و تجهیزات موثر در کاهش هدررفت آب
۳. استفاده از سیکل های بسته آب در تولید و بازچرخانی آب استفاده شده با انجام اصلاحات ساده نظیر کاهش دما در برج های خنک کننده
۴. استفاده حداکثری از آب همراه شیر و آب پنیر دریافتی، استفاده از آب های تقطیر تولیدی در سیستم در محل های قابل استفاده و بخصوص در دیگ های بخار و سایر محل های قابل مصرف
۵. نصب مخزن ذخیره برای جمع آوری آب های تقطیر مازاد لحظه ای و استفاده از آن در زمان های مورد نیاز
۶. استفاده از روش تکنولوژی پینچ PINCH جهت کاهش مصرف آب که در طی آن مصرف کننده داخلی آب و تولیدکننده های داخلی پساب از نظر میزان و کیفیت آب مورد بررسی قرار گرفته تا مشخص گردد چه پسابی و با چه اصلاحی قابل استفاده مجدد در سیستم و در چه محلی خواهد بود
۷. اقدام در زمینه فرهنگ سازی برای مصرف بهینه آب و سازگاری با کم آبی
۸. کاهش مصرف آب به میزان ۳۰ درصد به ازاء هر تن محصول تولیدی (کاهش مصرف آب از ۱۰ مترمکعب به ازاء هر تن محصول تولیدی به ۷ مترمکعب به ازاء هر تن) بطوریکه با وجود افزایش ظرفیت تولید، نیاز به مصرف آب واحد همچنان ثابت نگه داشته شده است.

۵. منتخبین بهره‌وری آب در بخش کشاورزی:

جناب آقای مهندس محمد حسین قاسمی، تولیدکننده نمونه حبوبات آبی - استان مرکزی:

کاهش چشمگیر مصرف آب در تولید محصولات با استفاده از دستگاه ابداعی ایشان (چاره ۳۲) در سال زراعی ۹۶-۹۷ از مهمترین دستاورد آقای قاسمی می باشد. جناب آقای قاسمی طراح و مبدع دستگاه کاشت، بدون نیاز به عملیات خاک ورزی با نام "چاره ۳۲" است که با استفاده همزمان از آبیاری میکرو زیرسطحی، علاوه بر کاهش هزینه های خاک ورزی تا مرز صفر و بدلیل استفاده کامل از مواد آلی باقیمانده کشت های قبلی و حفظ ساختمان خاک، مصرف کودهای شیمیایی بشدت کاهش یافته که طی این فرآیند، کاهش مصرف آب نیز نسبت به انواع آبیاری تحت فشار تا یک سوم و افزایش تولید تا دو برابر و کاهش هزینه ها تا یک سوم را موجب شده است. محصول لوبیا چیتی در استان مرکزی و شهرستان خمین

طی دوره صد روزه با روش غرقابی و سنتی، قریب به ۲۵۰۰۰ متر مکعب در هکتار با عملکرد ۳۲۰۰ کیلوگرم در هکتار و با روش آبیاری‌های تحت فشار با توجه به تنوع هریک از این روش‌ها، ۱۳ تا ۱۸ هزار متر مکعب با همان میزان عملکرد، آب مصرف می‌کند، ولی با روش میکرو زیر سطحی و با کنترل دقیق‌تر آبیاری، تشکیل سریع و موثر پیاز رطوبتی و در اختیار قرار گرفتن آب در حوزه فعالیت ریشه، در زمان کمتری اتفاق می‌افتد. با در نظر گرفتن ساختمان خاک و سرعت نفوذ آب، عمق نوارگذاری تعیین می‌شود که با توجه به اشباع کامل ریشه در مدت زمانی مشخص، جریان رطوبت نیز در همان زمان به سمت بالا فعال بوده و قبل از رسیدن به ضخامتی از خاک که سطح آن را مرطوب کند، آبیاری قطع می‌شود و لایه ای از خاک نهایتاً خشک باقی می‌ماند که مانع از دست دادن رطوبت از سطح آن می‌شود. با این روش مصرف آب برای لوبیا تا ۵۰۰۰ متر مکعب در هکتار کاهش می‌یابد و عملکرد به میزان ۵۲۰۰ کیلوگرم در هکتار می‌رسد و از آنجا که حفظ رطوبت مورد نیاز گیاه کاملاً قابل کنترل و در اختیار می‌باشد گیاه از صدمات و تنش‌های کم آبی مصون می‌ماند و میزان کمی و کیفی تولید در واحد سطح افزایش می‌یابد.

جناب آقای مهندس محمد دهنوی:

آقای مهندس دهنوی (مدیر کشاورزی شرکت کشت و صنعت هلال) در سال ۱۳۹۵ اقدام به کشت ۱۹۰ هکتار باغ پسته به صورت بذر مستقیم به فاصله ۳*۶ (هر هکتار ۵۵۵ اصله درخت) کرده است. آبیاری با استفاده از ۴ دستگاه کامیون مجهز به تانکر با ظرفیت مخازن ۱۱۰۰۰ لیتر استفاده می‌شود که روزانه هر تانکر ۱۰ سرویس و در مجموع روزانه ۲۰ هکتار (۴۴۰۰۰۰ لیتر آب) از باغات مورد نظر آبیاری می‌گردد. این تانکرها مجهز به شیرهای اتومات بوده و راننده با فشار دادن دکمه ای و نگه داشتن آن به مدت ۳۰ ثانیه حجم مورد نظر آب را همزمان پای ۴ درخت می‌ریزد که با قطعه بندی و برنامه زمانبندی دقیق هر درخت در مدار تعیین شده آبیاری می‌شود. هزینه آبیاری به ازای هر لیتر آبی که با تانکر پای درخت ریخته می‌شود، ۲۰ ریال می‌باشد. در این روش آبیاری برای ۱۹۰ هکتار باغ پسته فقط ۵ لیتر بر ثانیه آب در نظر گرفته شده است. این روش آبیاری برای باغات پسته در ۵ سال اولیه کاشت مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

در سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۵۰ درصد از نهال‌ها پیوند زده شده و برخی از درختان گل میوه دارند. برنامه آبیاری زمین تحت کشت مذکور طی سالهای ۹۹-۱۳۹۵ به شرح زیر می‌باشد:

سال	روزهای آبیاری	مدار آبیاری (روز)	تعداد نوبت آبیاری	مقدار آب برای هر درخت (لیتر هر نوبت)	مقدار آب برای هر درخت در سال (لیتر)	مقدار آب برای هر هکتار (مترمکعب)	مقدار آب مصرفی برای ۱۹۰ هکتار
اول	۱۳۵	۶	۲۳	۲۰	۴۶۰	۲۵۵	۴۸۴۵۰
دوم	۱۳۵	۸	۱۷	۳۰	۵۱۰	۲۸۳	۵۳۷۷۰
سوم	۱۳۵	۱۰	۱۴	۴۰	۵۶۰	۳۱۰	۵۸۹۰۰
چهارم	۱۳۵	۱۲	۱۱	۵۵	۶۰۵	۳۳۶	۶۳۸۴۰
پنجم	۱۳۵	۱۴	۱۰	۷۰	۷۰۰	۳۸۸	۷۳۷۲۰

جناب آقای شمسعلی قربانی:

مزرعه جناب آقای شمسعلی قربانی در شهرستان میاندوآب، روستای اوج تپه کرد به مساحت ۲,۱۶ هکتار واقع است. در این مزرعه باغ سیب درختان با فواصل ۲ در ۷ کاشته شده اند. سیستم آبیاری این باغ، قطره ای زیر سطحی است. منبع تامین آب آن یک حلقه چاه با دبی ۶,۳۵ لیتر بر ثانیه می باشد. عمر بیشتر درختان موجود در این باغ ۳۰ سال بوده و تنها تعداد اندکی ۳ ساله هستند. نیاز ناخالص آبیاری درختان سیب این مزرعه ۱۴۸۰ مترمکعب در هکتار است که این عدد در آبیاری سطحی به ۱۷۰۰۰ مترمکعب در هکتار در همین منطقه می رسد. بافت خاک این مزرعه لوم است و باغ به راحتی با تراکتور شخم و رتیواتور زده می شود. در این طرح دور آبیاری ۶ روز است که برای عملکرد بهتر، ۵ روز به سیستم استراحت داده می شود.

در روش آبیاری قطره ای زیر سطحی تبخیر از سطح خاک، رشد علف های هرز و رطوبت در باغ و در نتیجه مشکلات ناشی از بیماری ها کاهش یافته و امکان حرکت و انجام عملیات زراعی در مزرعه در هر زمان بدون توجه به برنامه آبیاری فراهم است. همچنین این روش، مصرف کودهای شیمیایی را به میزان ۵۰ درصد مصرف معمول کاهش میدهد. لازم به ذکر است که سیستم های آبیاری قطره ای زیر زمینی علاوه بر مزیت های انحصاری، کلیه مزایای سایر سیستم های آبیاری تحت فشار را نیز داراست.

۶. منتخبین خیرین یا انجمن های فعال در بخش آبرسانی، آبخیزداری و آبخوان داری:

جناب آقای احسان آخانی سنجانی، مدیرعامل انجمن سبز گستر:

سازمان مردم نهاد سبز گستر مرکزی از سال ۱۳۸۲ با هدف آموزش مسائل حوزه محیط زیست به خصوص فرهنگ سازی بین دانش آموزان و دانشجویان فعالیت خود را آغاز نمود و از سال ۱۳۹۲ در جهت احیاء قنوات منطقه سنجان، فیجان و کرهرود (سده) اقدامات موثری انجام داده است. شروع فعالیت احیاء قنات های استان با قنات فریز بوده است. میزان آبدهی این قنات در شروع عملیات احیاء ۱۵ الی ۲۰ لیتر در ثانیه گزارش شده بود که با اقدامات فنی و مهندسی و همچنین ایجاد یک ارتباط سازنده دو سویه بین مردم و دولت منجر به جمع آوری منابع مالی مناسب جهت احیاء و مرمت قنات گردید که در نتیجه دبی قنات در سال ۹۷ به ۶۰ الی ۸۰ لیتر در ثانیه رسیده است. پس از انجام این الگوی موفق، عملیات احیاء قنات در ۷۰۰ هکتار اراضی منطقه شروع شد که نتیجه آن افزایش دبی قنات ها از ۲۰۰ لیتر در ثانیه در سال ۹۲ به ۵۰۰ لیتر در ثانیه در سال ۹۷ بوده است. از جمله دستاوردهای این فعالیت:

۱. از بین بردن بازار کاذب آب در منطقه و نظام مند کردن توزیع آب بین مالکان بر اساس اسناد مالکیت
۲. افزایش دبی آب قنات های منطقه با اقدامات فنی و مهندسی
۳. افزایش انگیزه در کشاورزان منطقه برای حفظ و احیاء قنوات منطقه

۴. حفظ، احیاء و بهره برداری پایدار از سرزمین با تاکید بر مدیریت مشارکتی منابع آبی قنات‌های سنجان استان مرکزی

۵. ایجاد فضای سازنده گفتگو و مشارکت بین دولتمردان و جامعه محلی

۶. تغذیه دشت اراک و تالاب میقان با رهاسازی آب قنات در فصول غیرزراعی در رودخانه کرهرود

جناب آقای سید محمود موسوی، عضو مجمع خیرین آبخیزداری و آبخوانداری استان هرمزگان:

آقای سید محمد موسوی، عضو مجمع خیرین آبخیزداری و آبخوانداری استان هرمزگان است که در تأمین آب شرب و بهداشت مناطق محروم هرمزگان فعالیت داشته است. ایشان تاکنون اقدام به ساخت آب انبار برای تأمین آب شرب در چند منطقه محروم هرمزگان کرده است.

از مؤثرترین اقدامات ایشان مبادرت به اجرای پروژه آبخیزداری و احداث سد در منطقه نمونه گردشگری تدرویه شهرستان بستک با تأمین مالی ۱۰۰ درصد به ارزش ۶/۵ میلیارد ریال در سال جاری است. این پروژه آبخیزداری با ظرفیت آبیگری ۱۲۵ هزار متر مکعب و بهره برداری ۴۰۰۰ نفر بوده است. احداث این سد در تأمین آب شرب و بهداشت اهالی منطقه اهمیت زیادی دارد، می تواند در جذب گردشگر و ایجاد اشتغال در منطقه مؤثر باشد.

۷. داوطلبین مردمی در اجرای طرح تعادل بخشی منابع آب‌های زیرزمینی:

جناب آقای مهندس عزت الله آمره ای، مدیرعامل شرکت سهامی آب منطقه ای استان مرکزی:

رودخانه قره چای یکی از رودخانه های مهم استان مرکزی است و وسعت حوضه آبریز آن حدود ۲۲۹۲۱ کیلومترمربع است. در سالهای اخیر بدلیل برداشت بی رویه از آب رودخانه و منابع آب زیرزمینی و برداشت در فصول غیر زراعی، تغییر رژیم طبیعی رودخانه از حالت زاینده گی به تغذیه شونده گی، عدم توجه به الگوی کشت مناسب و توسعه فزاینده اراضی کشاورزی، تغییرات آب و هوایی و بروز خشکسالی های متوالی، آب رودخانه کاملاً خشک گردید. در همین راستا شرکت آب منطقه ای استان مرکزی به مدیریت جناب آقای مهندس آمره ای، به منظور احیای رودخانه قره چای اقدامات ذیل را به عمل آورده است:

- طرح و تصویب موضوع در شورای حفاظت از منابع آب شهرستان های حوضه آبریز و شورای حفاظت از منابع آب استان با اطلاع رسانی و فرهنگ سازی در بین سردانگ ها، بهره برداران و ذینفعان
- برگزاری جلسات اختصاصی با فرمانداران، مقامات قضایی، انتظامی، بخشداران، شوراهای اسلامی شهرستانها
- تهیه و تدوین برنامه عملیاتی پروژه (CPM) و ابلاغ جهت اجرا
- لایروبی، اصلاح و پاکسازی مسیر رودخانه، بستن سردهنه انهار و جاری نمودن آب در رودخانه با مشارکت همگانی
- اجرای احکام قضایی کلیه چاه های غیر مجاز و کنترل برداشت چاه های پروانه دار در دشت های حوضه آبریز
- کنترل اضافه برداشت چاه های پروانه دار و خاموشی چاه ها بخصوص چاه های دو منظوره پرورش ماهی در فصول غیرزراعی
- فرهنگ سازی و جلوگیری از کاشت محصولات پرآب بر و کاهش چشمگیر سطح زیر کشت

- با انجام این اقدامات که به واسطه به کارگیری اصول مدیریت یکپارچه منابع آب صورت گرفت، نتایج زیر حاصل شد:
- احیا رودخانه قره چای در کل طول مسیر خود در استان و پایدار شدن جریان دبی پایه بعد از ۸ سال خشک بودن آن
- تغذیه آبخوان و توقف روند افت سطح آب زیرزمینی و سیر صعودی هیدروگراف واحد دشتهای شازند، شرا و کمیجان و جبران بخشی از کسری مخازن دشتهای به میزان ۱۲۷ میلیون متر مکعب
- افزایش حجم مخزن سد الغدير ساوه به نسبت ۳ برابر سال گذشته (حجم فعلی ۵۷ میلیون مترمکعب)
- تقویت روحیه مشارکت همگانی و ایجاد وفاق بیشتر بین کلیه ذینفعان و ذی مدخلان حوضه آبریز و ایجاد روحیه امید و نشاط در بین ساکنین حوضه آبریز

۸. منتخبین اشاعه دهنده فرهنگ بومی آب ایران:

جناب آقای عبدالقادر حسینی، آبخیزدار نمونه و صاحب دانش بومی آبخوانداری در دشت گزیر بندر لنگه:

آقای عبدالقادر حسینی-آبخیزدار نمونه و صاحب دانش بومی آبخوانداری است که با احیای سیستم تغذیه سنتی آبخوان در دشت گزیر بندرلنگه از طریق احداث ۴ آب بند منظم جهت مهار سیلاب و تزریق به آبخوان از طریق چاه نزو (Nezoo) به حجم ۱۵ هزار مترمکعب با ظرفیت آگیری ۱۲۰ هزار مترمکعب، با مشارکت فرزندش که دانش آموخته آبخیزداری است، توانسته است الگوی موفق از آبخوان داری در مناطق خشک کشور اجرا نماید که ۲۳ خانوار از آن بهره برداری کرده که بدین وسیله نقش موثری در بهبود کمی و کیفی آبخوان دشت مذکور ایفا نموده است.

این روش ابداعی که خود بصورت مستقیم، آب را به سفره های آب زیرزمینی می رساند، دارای مزیت های زیادی از جمله: کنترل سیلابها و جلوگیری از هدررفت آنها و ورود به شوره زارها، کنترل سرعت سیلاب ها با احداث بند و جلوگیری از فرسایش خندقی، پیشگیری و کاهش تبخیر آب حاصل از بارندگی با توجه به شرایط دمایی منطقه، تغذیه آبخوان و بهبود کیفیت آب ورودی به آبخوان می باشد.

استاد عباس ساعدی فر، مقتنی کهنسال و چیره دست در قنات های گناباد از جمله قنات قصبه:

استاد عباس ساعدی فر معروف به حاج عباس مقنی متولد سال ۱۳۰۱ در نوقاب گناباد و یکی از قدیمی ترین مقنیان قنات قصبه گناباد می باشد. قنات قصبه گناباد (کاریز گناباد) عمیق ترین و قدیمی ترین کاریز جهان است و در سال ۱۳۹۵ در فهرست آثار ثبت شده در یونسکو قرار گرفته است. استاد، شغل و حرفه خود را از طریق پدر و پدر بزرگ آموخته و طی دهه های ۵۰، ۶۰ و ۱۳۷۰ به عنوان مقنی مشغول به فعالیت بوده است.

استاد ساعدی فر با توجه به سال های طولانی کار در قنات قصبه، خاطرات زیادی از گالری ها و میله چاه های این قنات دارد. همچنین این مقنی در شاخه های دولاب نو و قصبه در اعماق بالای ۱۸۰ متر لایروبی کرده و اطلاعات دقیقی از محل بندش ها و انسدادهای شاخ های قنات قصبه دارد.

۹. منتخبین فناوری‌های نوین:

کارخانجات مخابرات ایران، نرم افزار سیستم هوشمند آبیاری:

کارخانجات مخابرات ایران مجهز به الگوی مدیریت هوشمند، آبیاری زمان‌مند، یادگیری خودکار و آبیاری دستی است که در آن موارد زیر عملیاتی گردیده است:

- محاسبه آب مورد نیاز و متوسط زمان آبیاری به وسیله محاسبه هوشمند میزان تبخیر-تعرق گیاه و رطوبت خاک
- دارای شبکه ارتباطی بی سیم دیتالاگر جهت تشخیص میزان دما، رطوبت هوا و رطوبت خاک به صورت توزیع شده
- ثبت سابقه آبیاری در سامانه و سرور مرکزی، به همراه امکان پایش و کنترل دوره‌ای متمرکز تحت وب
- تحلیل و نمایش گزارش سابقه آبیاری
- دارای سنسور تشخیص میزان فشار آب (اعلام گرفتگی قطره چکان‌ها، پارگی لوله‌ها و کمبود آب چاه یا استخر)
- جایگزین کنتور حجمی آب
- کاهش ۳۵ درصد آب مصرفی و افزایش ۲۵ درصد راندمان
- کنترل آنلاین و تغییر تنظیمات توسط سرور مرکزی و اپلیکیشن تلفن همراه
- اعلام هشدار خرابی کنتور و سنسورهای تحت پوشش به صورت خودکار
- قابلیت کنترل هم‌زمان ۳ تا ۶۰۰ هکتار باغ، مزرعه و فضای سبز
- مجهز به کنتور محاسبه میزان آب مصرف شده در هر مدل آبیاری، اعلام مجموع آب مصرفی و میزان آب مصرفی آخرین آبیاری به بهره‌بردار
- توانمندی اتصال پکیج‌های سامانه به پنل خورشیدی بدون نیاز به شبکه برق شهری
- بروز رسانی آنلاین و از راه دور سامانه بدون نیاز به حضور در محل نصب توسط شرکت
- اعلام هشدارهای سرمازدگی، زمان کوددهی و سم‌پاشی به صورت هوشمند
- مجهز به مکانیسم توزیع هوشمند آب، بر اساس نیاز آبی گیاهان هر محدوده

۱۰. منتخبین چهره‌های فرهنگی و هنری:

جناب آقای محمد صادق دهقانی، کارگردان و تهیه کننده مستند تالان:

دانش آموخته ی ادبیات دراماتیک از دانشگاه تهران و دارای نشان ملی جوان برتر ایران حضور در ده ها جشنواره ملی و بین المللی و برنده ی بیش از سی جایزه از قبیل دو دوره تندیس بهترین فیلم از جشن تصویرسال ایران، بهترین فیلم جشن خانه سینما و

برخی از فیلمها: ده تا ، کامیابی مسک، شهری برای دخترانم، همدم، تالان و ...

تالان روایتی پژوهشی انتقادی از وضعیت فاجعه بار آب های زیرزمینی ایران است. این فیلم با نگاهی هشداردهنده، مهمترین عوامل هدررفت آبهای زیرزمینی ایران را در دهه های گذشته مورد نقد و بررسی قرار می دهد. بی شک علاوه بر علل این بحران، نمایش برخی از نتایج مخرب این وضعیت همچون شکاف زمین، حاشیه نشینی و تخلیه روستاها و نیز درگیری های احتمالی بر سر آب، از مهمترین سکانس های این فیلم ۵۵ دقیقه ایست. این فیلم گرچه زبانی تلخ دارد اما با امید به پایان می رسد و مشارکت مردم را در نجات آب مهمترین اصل برمی شمرد.

تالان از آذر ماه سال ۹۷ در سینماهای هنر و تجربه ی سراسر کشور به نمایش درآمده است.

افتخارات تالان:

برنده ی تندیس بهترین فیلم از دهمین جشن مستند سینمای ایران
برنده ی بهترین پژوهش از جشنواره ملی فیلم رضوی
نامزد بهترین کارگردانی مستند از بیستمین جشن بزرگ سینمای ایران
نامزد بهترین تدوین از دهمین جشن مستند خانه سینما
نامزد بهترین کارگردانی از دهمین جشن مستند خانه سینما
نامزد بهترین پژوهش از دهمین جشن مستند خانه سینما
نامزد بهترین صداگذاری از دهمین جشن مستند خانه سینما

بانک مسکن و کمپین حمایت از مصرف صحیح آب با نام "من ایرانم ... مرا دریاب"

بانک مسکن در زمستان سال ۹۶ کمپین اجتماعی "من ایرانم ... مرا دریاب" را در راستای مسئولیت اجتماعی خود و همچنین با هدف صرفه جویی در مصرف آب و تلاشی در جهت اطلاع رسانی برای حل معضل کم آبی در کشور راه اندازی نمود. این کمپین در مرحله اول به دنبال دستیابی به دو گام اصلی در سطح ملی است که شامل «حمایت مالی - اجتماعی از فرهنگ سازی عمومی برای مصرف بهینه آب» و همچنین «هدایت هدفمند جریان ساخت و ساز به سمت پروژه های ساختمانی دوستدار محیط زیست با قابلیت صرفه جویی در مصرف انرژی» است.

از جمله اقدامات شاخص در گام اول این کمپین می توان موارد زیر را برشمرد:

- ۱- تبلیغات رادیویی و تلویزیونی سراسری کمپین "من ایرانم، مرا دریاب" در تمامی فازها: تولید و پخش آرم آگهی، زیرنویس و آگهی تلویزیونی با موضوعات متفاوت و حمایتی از مصرف صحیح آب
- ۲- تبلیغات محیطی در تمامی فازها: اکران طرح تبلیغاتی بر روی سازه های تبلیغاتی در تهران و تمامی استانها (بیش از ۴۰ سازه تبلیغاتی)
- ۳- تبلیغات کمپین "من ایرانم، مرا دریاب" در تمامی فازها در فضای مجازی از جمله پرتال بانک، شبکه های اجتماعی اینستاگرام، سروش، گپ، ایتا و موارد مشابه
- ۴- تبلیغات محیطی و نصب پوستر در ۱۲۲۳ شعبه بانک در سراسر کشور در تمامی فازها
- ۵- برگزاری مسابقه عکاسی با عنوان آب و زندگی
- ۶- چاپ اخبار و مقالات با موضوع مصرف صحیح آب در نشریات داخلی بانک و مسکن به صورت مستمر
- ۷- اکران طرح در نمایشگاه ها و همایش ها از جمله نمایشگاه بین المللی صنعت ساختمان، نمایشگاه بانک، بورس و بیمه و همایش ماراتون برنامه نویسی تلفن همراه

۱۱. منتخبین بانوان موفق در اصلاح الگوی مصرف آب:

سرکار خانم نینا امین زاده گوهرریزی، کارشناس ارشد گردشگری و تسهیلگر:

موسسه توسعه پایدار و محیط زیست سنستا

متولد ۱۳۶۳/۱۲/۱۲

کارشناسی ارشد برنامه ریزی گردشگری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران

ایشان از سال ۱۳۸۷ در دوره‌های تسهیل‌گری شرکت نموده‌اند و با توجه به دغدغه اصلی ایشان که خشکسالی و تغییرات اقلیمی در ایران بوده تلاش نموده‌اند تا با بهره‌گیری از دانش سنتی ریش‌سفیدان با انواع سازه‌های سنتی آبی در ایران و نظام‌های عرفی همیاری وابسته به آن‌ها آشنا شوند. با توجه به اینکه پایداری منابع آبی مانند قنات در گرو تقویت ساختارهای اجتماعی آن است. و این ساختارها طی سالیان به دلایل متعددی تضعیف شده بودند، بنابراین ایشان تلاش نموده‌اند تا در پروژه‌های مختلف با مشارکت جوامع محلی و بومی این نظامها را احیا و تقویت نمایند. پروژه "توان افزایی جامعه محلی در دستیابی به معیشت پایدار از طریق حفظ، احیاء و بهره‌برداری پایدار از سرزمین با تاکید بر مدیریت مشارکتی منابع آبی (قنات) در دهستان تکاب شهرستان شهداد استان کرمان از جمله پروژه‌هایی بود که در آن برای اولین بار در ایران زنان توانستند در قالب یک تشکل محلی در نظام مدیریت عرفی قنات‌ها تاثیرگذار باشند و در راستای توسعه درون‌زای محلی گام بردارند.

سرکار خانم سولماز عباسیان

موسس شرکت تولیدی دانش بنیان البرز شیمی آسیا

خانم مهندس سولماز عباسیان دانش آموخته مهندسی برق از دانشگاه رازی کرمانشاه هستند. از جمله تجربیات کاری و حرفه ای ایشان از سال ۱۳۸۴ طراحی و بهینه سازی تجهیزات برقی و مکانیکی خطوط کارخانجات سیمان و همکاری با شرکت‌های مشاور ایرانی و خارجی در زمینه تولید سیمان، توسعه تحقیقات در زمینه تولید روان سازه‌های سازگار با شرایط محیطی و آب و هوایی ایران، انتقال تکنولوژی تولید این نوع کاهنده های آب بتن به ایران و تولید انبوه این گونه مواد و توزیع آن در شرایط تحریم می باشد.

مهمترین دستاورد ایشان تاسیس شرکت دانش بنیان البرز شیمی آسیا و طراحی و راه اندازی اولین خط تولید پلی کربوکسیلات اتر بعنوان پایه کاهنده های مصرف آب بتن و فوق روان کنند های بتن از سال ۱۳۹۱ برای اولین بار در ایران است.

پلی کربوکسیلات اتر پلی مری است که به علت ساختار شیمیایی خاص بر روی ذرات سیمان نشسته و با ایجاد نیروی استریک هیندرنس بین ذرات سیمان در بتن سبب جداسازی ذرات شده و آب محبوس در بین ذرات سیمان آزاد و باعث روانی در بتن می گردد. با استفاده از این روان کننده، مصرف آب مورد نیاز برای تولید بتن بین ۲۵ تا ۴۰ درصد کاهش می‌یابد.

۱۲. منتخبین دانش آموزی در پروژه های تحقیقاتی در استفاده بهینه از منابع آب:

سرکار خانم رویا حسنی، سازنده انیمیشن سه چهارم:

از برگزیدگان چهل و پنجمین جشنواره فیلم دانش آموزی رشد

لیسانس ریاضی و ۲۵ سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش، ۲۰ سال تدریس و ۵ سال درسمت معاون فناوری سابقه حضور در مسابقات پرسش مهر و جشنواره بین المللی فیلم رشد از سال ۹۳ تاکنون با ارائه آثار پویانمایی با عنوان:

اثر، سه چهارم، سیبل، ما، اهل مطالعه راحصاری نیست، قارتال، سیب سرخ

موضوع انیمیشن سه چهارم:

در رابطه با بحران آب و لزوم توجه همگان به نحوه مصرف و جلوگیری از هدررفت آب در مصارف خانگی، کشاورزی و ... تهیه شده است. در این فیلم بصورت مصداقی به چند مورد اشاره شده است. مخاطب این اثر دانش آموزان ابتدایی و متوسطه اول می باشد.

رتبه کسب شده:

رتبه اول کشور در مسابقات پرسش مهر ۱۵

دیپلم افتخار و رتبه سوم کشور در چهل و پنجمین جشنواره بین المللی فیلم رشد

پیام ویدیویی آقای استفان اوهلیم بروک مدیر و هماهنگ کننده برنامه جهانی ارزیابی آب در یونسکو

سلام

من استفان اوهلنبروک و مسئول هماهنگی برنامه ارزیابی جهان آب یونسکو هستم. وظیفه من هماهنگی تلاش‌های ۳۱ سازمان وابسته به سازمان ملل و نیز ۳۹ همکار برنامه های آب سازمان ملل برای تهیه گزارش سالانه ارزیابی وضعیت آب در سطح بین المللی است. امروز شما در بزرگداشت روز جهانی آب در ایران شرکت کرده اید از دعوتم به این رویداد مهم که توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و با حمایت کمیته ملی آبشناسی یونسکو در ایران برگزار می‌شود بسیار سپاسگزارم. متأسفانه امروز به دلیل برنامه های از پیش تعیین شده دیگر نمی‌توانم در تهران در کنارتان باشم. دسترسی به آب سالم و دفع بهداشتی فاضلاب از حقوق ذاتی انسان‌هاست. با این وجود باید توجه داشت که یک سوم جمعیت جهان دسترسی به آب سالم ندارند و تنها ۴۰ درصد جمعیت جهان دسترسی به دفع بهداشتی فاضلاب دارند. بنابراین شعار روز جهانی آب امسال، "آب برای همه" تعیین شده است که تأکید مجددی است بر تلاش‌های سازمان ملل در دسترسی همگانی به آب سالم و دفع بهداشتی فاضلاب که در سند توسعه پایدار سازمان ملل به آن توجه شده است. تحقق شعار آب برای همه علی‌الخصوص برای اقشار آسیب پذیرتر در شرایط مواجهه با تخریب گسترده محیط زیست، تغییر اقلیم، افزایش جمعیت، رشد سریع شهرنشینی و دیگر عوامل چالش‌های قابل توجهی را برای جوامع و کشورها بوجود می‌آورد. در واقع گزارش امسال وضعیت جهانی آب با عنوان "آب برای همه" در پی آگاه سازی تصمیم گیران و سیاست گذاران اصلی چه در داخل جامعه آبی و چه در خارج آن است. در این گزارش چالش‌ها و همچنین پیشنهاداتی برای رفع این مشکلات ارایه شده است. آب و بهداشت اگر به صورت درست مورد توجه قرار گیرند می‌توانند در حصول اهداف توسعه پایدار موثر باشند. از جمله می‌تواند منجر به حصول امنیت غذایی و انرژی، توسعه اقتصادی، ایجاد اشتغال و پایداری محیط زیستی شود. باید به خاطر داشته باشیم که منطقه غرب آسیا یکی از دشوارترین مناطق از نظر آبی است. افزایش برداشت آب‌های زیرزمینی،

از بین رفتن زمین‌های مناسب کشاورزی، مهاجرت به دلیل خشکسالی و یا عدم امنیت آبی حقایق تلخی هستند که با توجه به سایر عواملی که ذکر شد ممکن است باعث دشواری‌های بیشتری در آینده شود. همچنین در دنیای امروز اثرات تصمیمات آبی به سادگی به آنسوی مرزها خواهند رفت، حکمرانی خوب آب بیش از پیش حائز اهمیت است. حکمرانی خوب آب بر پایه اصولی نظیر قابلیت اعتماد، به هم پیوستگی، شفافیت، درستی تصمیمات و سیاست مبتنی بر مشارکت عمومی و در آخر بر پایه عدالت و صلح بنا می‌شود. با توجه بیشتر به اقشار ضعیف می‌توان جوامع تاب‌آورتر و دنیایی صلح‌آمیزتر و پایدارتر ساخت. همچنین همکاری‌های بین‌المللی بالاخص برای آفریقا و جنوب آسیا که وضعیت بسیار نامناسبی از نظر دفع بهداشتی فاضلاب و دسترسی به آب سالم دارند از حساسیت بالاتری برخوردار است. در روز جهانی آب امسال نیز یونسکو مجدداً تعهد خود را برای پشتیبانی از دولت‌ها به منظور تحقق دسترسی همگانی به آب سالم و دفع بهداشتی فاضلاب خاطر نشان می‌سازد.

روز جهانی آب را تبریک می‌گوییم و بسیار سپاسگزارم.

سخنرانی جناب آقای دکتر ایوبی دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو

از برگزارکنندگان چهارمین همایش بزرگداشت روز ملی آب که این رویداد اینچنین باشکوه را برگزار کرده اند تشکر مینمایم و به عنوان کسی که سالیان سال دستی در مدیریت فرهنگی و هنری کشور داشته و دارم خوشحالم از اینکه در این همایش از ابزار هنر برای کمپین آب استفاده شده است و امروز بعد از ظهر نیز یک نمایشگاه بسیار خوب از برگزیدگان چهارمین جشنواره ملی عکس آب در کنار نمایشگاهی که در اتاق بازرگانی داشته است با همت کمیسیون ملی یونسکو در نگارخانه فلسطین برگزار خواهد شد. بیش از ۶۰۰۰ عکس به دبیرخانه جشنواره ارسال گردید و همه می دانیم که آب یک مساله بخشی و فرابخشی و بین وزارتخانه‌ای نیست. روز جهانی آب بدین معناست که آب یک مساله جهانی است و مسائل مربوط به آب تنها مسائل فنی نیستند و آب هم ابعاد سیاسی پیدا کرده است. در سیاست جهانی نیز بسیار شنیده ایم که جنگ‌های آینده بر سر آب است. در بعد داخلی نیز همه مشکلات سیاسی و امنیتی که آب می تواند ایجاد کند بسیار است. از جهت اجتماعی مهاجرت‌هایی که از نقاط خشک و کم آب به مکان‌هایی که پر آب‌تر هستند شکل گرفته است. ولی بنده معتقدم که در کنار همه این جنبه‌ها، تلاش و کوشش هنری در راه جلب توجه آحاد جامعه به مساله آب پاسخ موثرتری خواهد داشت. پیام هنرمندان را همه مردم می شنوند و می‌بینند. جهان امروز جهان تصویر است و خوشبختانه ما در تصویرسازی بسیار قوی هستیم. ایران یکی از برترین‌های سینمای جهان است. لشکر بزرگی از فیلمسازان کوتاه در کشور ما هستند. هزاران جوان ایرانی فیلم‌های کوتاه درخشان می سازند و با کمترین هزینه می توانند بهترین پیام‌ها را به خارج از کشور منتقل کنند. عکاسان ایرانی در منطقه یقیناً بی‌نظیرند و اینها همگی ظرفیتهایی هستند که می توانند در راستای فرهنگ سازی و انتقال پیام مصرف صحیح آب کمک کنند. بنابراین بنده بر این عقیده هستم که ما امروز در کنار علم آب به اخلاق آب نیازمندیم. در فقه شیعه بابتی داریم

با عنوان آلوده کردن آب که آنرا حرام دانسته و در ادبیات غنی ما نیز آب تقدیس شده است. مولانا وقتی به آب میرسد آنرا نماد گذشت، بخشش و کرم و سخاوت میداند و گفتگویی دارد بین آب و آلوده:

آب گفت آلوده را در من شتاب

گفت آلوده که دارم شرم از آب

گفت آب این شرم بی من کی رود

بی من این آلوده زایل کی شود

آب مثل اولیاست. همانطور که اولیا با بندگان خدا برخورد میکنند و روح روان ما را پاک و مطهر میکنند، آب نیز چنین بخشندگی و کرامتی دارد.

آبی که در زمین آلوده شده و بخار می شود و مجدداً بر زمین میبارد گفتگوی زیبایی با زمین و دریا دارد:

من نجس زینجا شدم پاک آمدم

بستدم خلعت سوی خاک آمدم

هین بیایید ای پلیدان سوی من

که گرفت از خوی یزدان خوی من

چون شوم آلوده باز آنجا روم

سوی اصل اصل پاکیها روم

بعد مولانا می گوید اگر آب هم مثل ما بود و آلودگی ها را از خود می زدود چه میشد

گر نباشد آب ها را این کرم

کو پذیرد مر خبث را دم به دم

وای بر مشتاق و بر امید او

حسرتا بر حسرت جاوید او

آب دارد صد کرم صد احتشام

که پلیدان را پذیرد والسلام

سخنرانی جناب آقای دکتر حسین پور مدیرکل دفتر کنترل سیلاب سازمان جنگل‌ها،
مراتع و آبخیزداری کشور

با عرض سلام و وقت بخیر و تشکر از اینکه تا این لحظه به موضوع مهمی مانند آب با دقت و حوصله گوش داده و توجه نموده اید. قطعاً بحث آب دغدغه همه ما است و به همین دلیل امروز به بهانه چهارمین سالگرد بزرگداشت روز ملی آب دور هم جمع شده ایم. نوروز آب‌ها و همچنین آغاز هفته منابع طبیعی که در ۱۵ اسفندماه است را پیشاپیش به شما عزیزان تبریک عرض می‌نمایم.

یکی از منابع مهم طبیعی کشور از جمله منابع مهم پنجگانه طبیعی آب است و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور در برنامه های خود در کنار سایر دستگاه های مسئول در حوزه آب تلاشهای زیادی را مبذول داشته است. ریاست محترم اتاق ایران جناب آقای مهندس شافعی به درستی به این امر اشاره کردند که آب در زمره ابرچالش‌های کشور است و از اینرو اگر بخواهیم دو موضوع را در کشور به عنوان مشکل و مساله از آن یاد کنیم اولی موضوع اقتصاد و دومی موضوع آب است که اگر این روند ادامه پیدا کند آب در سطر خواهد نشست و اقتصاد را هم تحت الشعاع خود قرار خواهد داد. سوال من از شما بزرگواران و اساتید این است که برای حل مساله آب چه باید کرد؟ ما دور هم جمع شده ایم که به یک نتیجه برسیم. شاید سه راهکار مهم به ذهن ما بیاید که بنده در اینجا به آنها اشاره می‌کنم.

۱. مدیریت مصرف و کنترل اضافه برداشت‌ها. بزرگواران در وزارت نیرو تلاش‌های زیادی در این راستا انجام داده اند و دستگاه های دیگر هم در حوزه مسئولیت اجتماعی اقدامات موثری انجام داده اند. اما موانع زیادی سر راه این مهم قرار دارد.

۲. ارتقاء بهره‌وری آب، جناب آقای مهندس اکبری معاون محترم آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی به زحماتی که این معاونت در راستای دستیابی به این مهم مبذول داشته است اشاره کردند و باید اذعان داشت که راه درازی را پیش رو داریم.

۳. توسعه آبخیزداری و آبخوانداری که به سازمان ما یعنی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری باز می‌گردد. بنده معتقدم این امر در کشور ما ریشه تاریخی دارد البته نه صرفاً در قالب فعالیت‌های دولتی.

امروز اتاق ایران به درستی از دو بزرگوار به نمایندگی از حوزه افراد صاحب اندیشه دانش بومی آبخیزداری و آبخوانداری و خیرینی که در این بخش ورود پیدا کرده اند تقدیر کرد. باید با نگاه جدیدی به این سه محور مدیریت مصرف، بهره‌وری و آبخیزداری توجه کرد و آن رویکرد جامعه نگری است. متأسفانه ما تا کنون به این موارد نگاه بخشی نگری داشته ایم که باعث شده است که مساله آب کشور به این نقطه برسد و هر دستگاهی تنها به راه خود رفته است. اگر همه دستگاه های ذیربط این سه راهکار را قبول دارند پس چرا به نتیجه مطلوبی برای حل این مساله نمی‌رسیم؟ و مشکل اصلی چیست؟

اعتقاد بنده بر این اصل که مشکل اصلی در عدم جامعه نگری است. اگر ما جامعه نگری را در قالب حوضه‌های آبخیز یا حوضه‌های آبریز کشور ببینیم و آب را نه بصورت انتزاعی بلکه در تعامل با خاک، گیاه، انسان و سایر منابع ببینیم و نگاهی یکپارچه و هماهنگ داشته باشیم می‌توانیم امیدوار باشیم که مساله آب کشور حل خواهد شد. لازم به ذکر است که در بحث توسعه آبخوانداری باید این نکته را اعلام کنم که باید از نگه داشت آب از سطح پرهیز شود. ایران سرزمین خشکی است که آب را در دل خود ذخیره می‌کرده است. آنچه که ما در رویکرد آبخوانداری بدان می‌پردازیم به این صورت است که آب را در دل زمین ذخیره کنیم و نفوذ دهیم. عرصه های نفوذپذیر کشور نزدیک به ۴۲ میلیون هکتار وسعت دارند، بیش از ۲۲ میلیون هکتار آن نهشت های کواترنر هستند و همچنین بیش از ۹ میلیون هکتار آن مخروط های افکنه اند. ۱۴ میلیون هکتار آن عرصه های مستعد پخش سیلاب در آبخوان های کشور است و هر هکتار آن می تواند ۱۰۰۰ مترمکعب آب را در سال در زمین و در خاک و در سفره و آبخوان ذخیره کند. ما از نگه داشت آب در اقلیم خشکی که بخش عمده آن و به زبان آمار بیش از ۵۰ درصد آن تبخیر می شود باید بپرهیزیم و بایستی آنرا به دل زمین هدایت کرد. درست مانند همان کاری که اجداد ما به قنات روی آورده و از آن استفاده کردند و ما امروز در اینجا مفتخریم به اینکه در قانون برنامه ششم توسعه ماده ۳۵ در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی این تکلیف بر عهده ما گذاشته شده است که اقدامات احیایی و تغذیه ای را با کمک عملیات آبخیزداری و آبخوانداری سالانه ۵ درصد در بالادست قنات کشور توسعه دهیم. امسال در قالب صندوق توسعه ملی که نتیجه عنایت ویژه مقام معظم رهبری به بخش آبخیزداری و آبخوانداری کشور بوده است بخش زیادی از قنات کشور تحت پوشش قرار گرفت و به عنوان مثال در استان خراسان جنوبی، شهرستان خوسف قنات بین آباد بواسطه یک رگبار بارشی که بالادست آن یک پروژه آبخیزداری و آبخوانداری در حال انجام بود، قنات احیاء شد و به حرکت درآمد و آبدهی آن دو تا سه برابر افزایش پیدا کرد.

همچنین از اقدامات جدیدی که در سال جاری انجام دادیم این بود که مردم را در پروژه ها همراه کردیم زیرا همانطور که خدمت شما عرض کردم این مهم بدون حضور مردم امکانپذیر نیست و نگاه تزئینی به مردم ما را به سرانجام مدیریت منابع طبیعی مطلوب نمی‌رساند. امروزه افتخار میکنیم و وظیفه خود را صد چندان میدانیم که مردم از ما حمایت میکنند و فعل آبخیزداری و آبخوانداری در کشور مورد حمایت، خواست و اقبال مردم و تاکید مقام معظم

رهبری است. انشالله به یاری خداوند با برنامه هایی که برای سال ۹۸ داریم اینکار را توسعه خواهیم داد. اما دوستان، اساتید، بزرگواران باید این عینک قدیمی را از چشم ها برداشت و بایستی نگاهمان را تغییر دهیم و ببینیم که نیاکان ما در این خطه خشک و کم آب چکار کرده اند که تمدن ایران زمین را بر روی آن بنا نهادند. عقیده بنده بر این است که اگر سه محوری که ذکر شد را در کنار نگاه جامعه محوری قرار دهیم می توانیم بر مشکل آب کشور فائق آییم. امروزه خوشبختانه نیکوکاران در اکثر استانهای کشور فعال هستند و آستین همت بالا زده اند از جمله در سفر اخیر رئیس محترم جمهور به استان هرمزگان ۹ پروژه آبخیزداری و آبخوانداری به ارزش ۱۱ میلیارد تومان افتتاح گردید. انشالله بتوانیم با جامعه نگری و هم افزایی بتوانیم قدم بزرگی برای حفظ آب این مملکت تاکید می کنم در دل این خاک برداریم.

سخنرانی جناب آقای مهندس الموتی دبیر شبکه سمن‌های محیط زیستی و منابع طبیعی کشور

با سلام و عرض ادب و سپاسگزارم از اتاق ایران که خارج از برنامه به بنده چند دقیقه ای وقت دادند که در مورد سازمان‌های مردم نهاد غیردولتی و برنامه هایی که در کشور در حوضه آب و منابع طبیعی چند دقیقه ای با شما صحبت کنم و در ادامه ارائه ای که آقای مهندس آخانی خواهند داد یک نمونه کوچکی است از مشارکت نهادهای غیردولتی، بخش دولتی و جامعه محلی. به نظر میرسد که پارادایم مشارکت در دوره جدید به پارادایم شراکت تبدیل شده است. دوستان بزرگوار خواهش میکنم به این نکته توجه بفرمایید که تا زمانیکه ما وارد یک شراکت پایدار با جامعه محلی نشویم، کارها و اقداماتی که انجام میشود هر چند سازه محور و هر چقدر بسیار پرطمطراق و پر از بودجه های کلان بدون مشارکت جامعه محلی به نتیجه ای نمیرسد. حاصل گام نخستی که تاکنون برداشته‌ایم تنها پریشانی های بزرگ در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی کشور به همراه داشته است و در گام دوم انقلاب در جاهای مختلف نشانه های زیادی است که باید برگردیم و نواقص را برطرف کنیم. سازمان های غیردولتی در این حوزه می توانند به تمام بخش‌ها کمک‌رسان باشند و ارتباط درستی بین جامعه محلی و دولت در راستای استفاده از دانش محلی برقرار کنند و بنده از همین تریبون استفاده کرده و به نمایندگی از شبکه که شامل بیش از ۹۰۰ سازمان مردم نهاد محیط زیستی و منابع طبیعی از ۳۱ استان کشور است برای شراکت در طرح ها و پروژه های آب و محیط زیستی کشور اعلام آمادگی می کنم.

همچنین به عنوان آخرین مطلبی که می‌خواهم عرض کنم باید نکته‌ای را خدمت عزیزان عنوان کنم و خواهشمندم که کمی به آن بیاندیشید. آب بهشت آباد برای اینکه به یزد برود به اصفهان انتقال پیدا کرد و همچنین انتقال آبی از ونک به کرمان در حال انجام است. از طرفی در چند روز گذشته بحث انتقال آب خزر به سمنان مطرح گردیده است. انتقال آب هم برای مبدا و هم برای مقصد مشکلات عدیده‌ای را بوجود می‌آورد. یک سوال عمده برای بنده به عنوان کسی که در این چند روز بازخورد فعالیت نهادهای مدنی را می‌بینم و همچنین برای سایر فعالان مدنی ایجاد شده است این است که با توجه به تمام تبعات زیانباری که بخش بزرگی از آن در حال حاضر به تبعات اجتماعی و امنیتی تبدیل شده است، چه در ذهن نمایندگان مجلس می‌گذرد که همچنان به یک پروژه غیرکارشناسی به عنوان انتقال آب رای می‌دهند؟ و این امر باعث شده است که اعتماد جامعه نسبت به نهاد سیاستگذار و تصمیم‌گیر کم شده است و همچنین باعث شده که سرمایه‌های اجتماعی افول پیدا کند و بعد همه فریاد بزنند که چرا سرمایه‌های اجتماعی اینگونه است و چرا اعتمادها کم شده و رنگ باخته است و چرا همکاریها کم شده است؟ تصمیماتی که گرفته می‌شود توسط تمام نهادهای کارشناسی حتی گاهی توسط مرکز پژوهش‌های مجلس مورد اعتراض قرار گرفته و نشان‌دهنده این امر است که سیاستگذاران ما یا گزارش‌های کارشناسی را نخوانده و یا اصلاً به آنها اعتقادی ندارند و یا به نهادی مانند دانشگاه اعتقاد و اعتمادی ندارند و این بلای بزرگی است که بر سر این سرزمین آمده است. آب مساله آینده نیست مساله همین امروز است. بحث خزر و کارون همه بحث ایران است و تعجب دوم نهادهای مدنی بر این است که در مجلس چرا صدای صف بندی در سر این پروژه و پروژه‌های دیگر در نمی‌آید. بین شمال، جنوب، خوزستان و اصفهان هیچ اختلافی نیست ولی نباید بگذاریم که با سیاستگذاری غلط این نفاق‌ها بابت اینچنین طرح‌هایی در جامعه بوجود آید. انشالله که بتوانیم تصمیمات بزرگی بگیریم و از آنچه بر سر خودمان و این سرزمین آورده ایم عبرت بگیریم.

سخنرانی جناب آقای آخانی مدیر سازمان مردم نهاد سبز گستر مرکزی

با
سلام
و

عرض ادب. منطقه سنجان و کرهرود جزو مناطق سبز اطراف اراک است و به ریه های زنده اراک معروف است و در ۷ کیلومتری جنوب غربی اراک قرار دارد. مساحت این منطقه سبز در گذشته کمی بیش از ۱۲۰۰ هکتار بوده است ولی در نقشه ای که ما در سال ۱۹۹۲ رصد کردیم ۱۰۰۰ هکتار بوده است. بخشی از آن بواسطه توسعه شهرنشینی از بین رفته و بخش دیگر آن به دلیل نقصان آب قنات ها از بین رفته است و بدین ترتیب فضای موجود آن در سال ۱۳۹۶ بر اساس طرح مطالعاتی که انجام شده است ۷۰۰ هکتار میباشد. این اراضی تا به امروز توسط ۱۵ رشته قنات تحت شرب قرار می گرفته است. محصول غالب منطقه هم سبزی و صیفی است. دبی این قنات ها بر اساس استعلامی که ما از سازمان جهاد کشاورزی وقت گرفتیم در سال ۱۳۶۲، ۱۲۰۰ لیتر در ثانیه بوده است. بر اساس یک طرح مطالعاتی در سازمان جهاد کشاورزی اراک و پیگیری های ما، چهار عامل اساسی منجر به خشک شدن قنات های این منطقه شده است که عبارت است از برداشت های بی رویه و توسعه نامتوازن کشاورزی در اراضی دیم و آبی حوضه آبریز بالادست قنات، احداث تعداد زیادی بند و سد خاکی با ارتفاع بالای ۵ متر بدون اینکه خروجی برای انتقال آب به رودخانه اصلی داشته باشند که باعث توقف ورود روان آبها به رودخانه کرهرود شده است. در حالیکه ساختار مهندسی این قنات ها به شکلی است که در گذشته رودخانه کرهرود یکی از منابع مهم تامین کننده آب این قنات بوده است، تغییر کاربری های گسترده در روستاهای بالادست و خود منطقه به شکل ویلاهای متعدد که منجر به خسارت های فراوانی شده است همچنین عدم کنترل ساخت و سازها در محدوده شهری و نبود انگیزه کافی بین مالکان قنات و کشاورزان برای حفظ و نگه داری آنها به دلیل کاهش معیشت و درآمد آنها. از اینرو با توجه به شرایطی که بوجود آمد و با توجه به درخواست های مردم منطقه از سال ۱۳۹۲ تصمیم گرفته شد که بطور جدی اقدامی در جهت احیاء قنات و مدیریت فضای سبز منطقه انجام گیرد. تحلیل ما بر این بود که برای ورود به جامعه محلی ابتدا باید یک الگوی موفق کوچک ایجاد شود تا اعتماد جامعه کسب شود و از اینرو در مرحله اول یک قنات را که

معضلات و مشکلات زیادی داشت برای احیاء انتخاب کردیم که قنات فریز نام داشت. مسایل مختلفی منجر به صدمات جدی به قنات فریز شده بود. دبی قنات در سال ۱۳۹۲ حدود ۲۰ الی ۱۵ لیتر در ثانیه بود ولی در گذشته ۱۲۴ لیتر بر ثانیه بوده است و در زمان شروع طرح اراضی تحت شرب قنات ۱۲۴ هکتار بود و ۲۴ هکتار از اراضی این قنات طی ۱۵ سال اخیر نهایتاً ۱ الی ۳ بار در سال آبیاری میشد یا هیچ آبی به آنها نمیرسید. همچنین ۲ الی ۵ هکتار آن نیز نهایتاً ۳ الی ۴ بار در سال آبیاری میشده است در حالی که باید ۲۲ بار در سال تحت آبیاری قرار میگرفت. ۷۴ هکتار ۱۵ بار در سال آبیاری میشده است و ۲۰ هکتار طی ۱۲ سال گذشته اصلاً آبیاری نشده بود. همچنین به دلیل واقع شدن ۲ کیلومتر از کانالهای هدایت آب این قنات در محدوده شهری اکثراً در حال تصرف بود یا هزینه لایروبی آن بسیار بالا بوده است که در توان کشاورزان منطقه نبود. نبودن یک نظام شفاف مالی در قنات باعث شده بود که انگیزه مردم در حفظ قنات از بین برود و به نوعی بی تفاوتی بین مردم منطقه بوجود آید. گردش آب به جای اینکه بر اساس اسناد مالکیت قانونی هر هفته یکبار صورت پذیرد به ۸ الی ۱۲ روز یکبار هم افزایش پیدا کرده بود. نظام درستی در توزیع آب بین بهره برداران و مالکین وجود نداشت بر این اساس با پذیرش مسئولیت میراب تلاش کردیم که این مسئله را حل کنیم. کمبود آب باعث به وجود آمدن نزاعات بین بهره برداران شده بود و تقریباً هر روز شاهد مناقشات شدیدی بین بهره برداران برای تقسیم آب بودیم تا جایی که بهره برداران برای حل کمبود آب پیگیر چاه به جای قنات بودند که این به معنای مرگ قنات بود. از اینرو با وجود این معضلات و مسایل بر آن شدیم اقداماتی موثر برای حل این معضل انجام دهیم. در گام اول تلاش ما بر این بود که با ایجاد اعتماد اجتماعی بین ذینفعان همچنین با انجام یک مدافع گری اجتماعی در بین دولتمردان پل ارتباطی بین مردم و دولت باشیم تا بتوانیم بستری برای حل این مشکل فراهم کنیم و این امر در نهایت منجر به ایجاد یک نظام درست و قانونمند توزیع عادلانه آب بین ذینفعان قنات بر اساس اسناد مالکیت قانونی گردید. در این راه در اولین اقدام اسناد مالکیت آب قنات در سال ۱۳۹۲ جمع آوری گردید و قدم دوم جمع آوری اطلاعات کامل میزان سهم آب کلیه مالکان و کشاورزان بود. مرحله سوم نظم بخشیدن بین کشاورزان در توزیع آب بود. گام بعدی تشکیل هیات امناء از افراد معتبر و ریش سفیدان قنات بود که نهایتاً به ایجاد یک فضای گفتگوی سازنده و بدون تنش بین ذینفعان انجامید. در نهایت یک نظام کاملاً شفاف مالی شکل گرفت تا کلیه پرداختها و دریافتها برای احیاء قنات شفاف و مشخص باشد. پس از آن نشست های مختلفی بین مردم و مسئولان مرتبط بر اساس یک گفتگوی سازنده با خواست مردم شکل گرفت و نهایتاً عملیات مرمت و لایروبی قنات آغاز شد و کانالهای هدایت آب به شکل کاملاً فنی، مهندسی و بر اساس طرح مطالعاتی ساخته و اجرا شد. همزمان نیز جلسات متعددی با سازمان جهاد کشاورزی و همچنین مدیریت شهری برای حفظ حریمات قنات در محدوده شهری برگزار شد و از طرفی ارتباط سازنده ای نیز با مجموعه شهرداری و دوره چهارم و پنجم شورای اسلامی شهر اراک به جهت کمک به قنات از محل اعتبارات شهرداری ایجاد شد. نتیجه این اقدامات منجر به حذف دلالتان آب و کنترل بازار کاذب فروش آب گردید و از اینرو ایجاد نظم در توزیع آب بین ذینفعان باعث شد نیاز به آب کم شود و شرایط آب قنات به واسطه اقدامات فنی و لایروبی بهبود یابد که نهایتاً دبی قنات از ۱۵ الی ۲۰ لیتر در ثانیه به ۶۰ الی ۸۰ لیتر در ثانیه افزایش یافت. توزیع آب بین بهره برداران دارای یک نظم سیستماتیک شد به شکلی که بر اساس اسناد مالکیت هر ۷ روز یکبار در ساعت مشخص سهم آب هر کشاورز تحویل آن میشد. شفافیت مالی ایجاد شده منجر به این شد که بین کشاورزان یک اعتماد اجتماعی بوجود آید که در نهایت پرداختی کشاورزان در سال ۹۶ و ۹۷ نسبت به ۹۲ رشد بالایی داشت. اعتبارات دولتی به جهت مرمت و لایروبی قنات و همچنین توسعه کانالهای آبیاری جدید افزایش یافت و بیش از ۳۰۰۰ متر طول کانالهای جدید که نقش بسزایی در مدیریت انتقال و سرعت آب دارند باعث شد مشکل آبرسانی بعضی از

اراضی تاحدود زیادی مرتفع گردد و منجر به کاهش قیمت آب و حذف بازار کاذب شد و قیمت کنونی آب در سال ۹۷ برای هر ساعت ۲۰ هزار تومان بوده است. در نهایت بعد از یک الگوی نسبتاً موفق دایره عملکردمان را گسترش داده، به ۷۰۰ هکتار رساندیم و سعی کردیم کل منطقه را تحت شعاع قرار دهیم که منجر به اقداماتی شد که در مجموع قنوات منطقه را پوشش داد. در جمع‌بندی بحث می‌خواهم از جمله دستاوردهایی که در این مدت به آن رسیدیم به اجرای طرح مطالعاتی برای هر قنات اشاره کنم که طی آن قنات‌ها و مشکلات آنها آسیب شناسی شد و همچنین بر این نکته تأکید دارم که مهمترین و اصلی‌ترین گامی که در جهت رسیدن به نتایج مثبت برداشته شد ایجاد ظرفیت‌های اجتماعی و اعتماد سازی بین مردم و مسئولین در منطقه بود. از طرفی حل مساله قنوات نیاز به هزینه و صرف پول زیادی بود که یا باید از طریق مردم در اختیار ما قرار می‌گرفت یا دولت باید آنرا تأمین میکرد. سال ۹۲ افزایش اعتبارات در بخش دولتی ۲۵ میلیون تومان بود که با اقداماتی که در پنج سال فعالیت ما صورت گرفت این رقم در سال ۹۷ به یک میلیارد و دویست میلیون تومان رسید و شایان توجه است که سهم کمک‌های مردمی نزدیک به بیش از ۷۰۰ میلیون تومان بوده است. شاید این رقم در سال ۹۲ کمی بوده است ولی طی این مدت به رقم چشمگیری افزایش یافته است. در آخر اعتقاد بنده بر این است که حل مساله آب بدون در نظر گرفتن معیشت روستایی امکانپذیر نیست و هر چقدر که اقدامات سازه ای یا پروژه‌هایی مانند انتقال آب، آبخیزداری، سد سازی، کانالسازی یا لایروبی جواب نخواهد داد.

سخنرانی سرکار خانم دکتر ملک محمودی از دفتر تالیف کتب درسی
سازمان پژوهش و برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش

به نام خدایی که در این نزدیکیست

لای این شب بوها

پای آن کاج بلند

روی آگاهی آب

روی قانون گیاه

خدا ابتدا آب را، سپس زندگی را از آب آفرید.

با سلام و درود فراوان به مهمانان گرامی و سپاس از پروردگار مهربان به سبب فرصت پیش آمده که در کنار یکدیگر مانند نیاکانمان نوروز آب‌ها را جشن بگیریم و بدانیم که موضوع و اهمیت آب و احترام به آن، یکی از خصوصیات فرهنگی مردم این سرزمین است. برای ما ایرانیان مسلمان همین بس که مهریه بانوی بزرگوارمان حضرت زهرا سلام الله علیه، آب بوده به این معنا که خداوند متعال چهار رود از رودهای دنیا یعنی فرات، نیل، نهروان و بلخ را بعنوان مهریه در روی زمین برای آن حضرت قرار داده است. ما به این دین و آیینمان افتخار میکنیم. همه بر این باوریم که آب عامل مهمی برای پیشرفت و رفاه بشر در سطح جهان و کشورمان بوده است و همگی باید بپذیریم آب یک موضوع و مسئولیت مشترک است. کتاب‌های درسی یکی از مهمترین مراجع و منابع یادگیری دانش آموزان در نظام های آموزشی کشور محسوب می شوند و در توسعه و اثربخشی نظام های آموزشی نقش مهمی دارند. دهقان فداکار، روباه و زاغ، حسنک کجایی و ژاله و گل از جمله عناوینی است که هر کدام برای برخی از ما یادآور خاطره های تلخ و شیرین کودکی است. درس هایی که با آنها نه فقط سواد

خواندن و نوشتن بلکه درس از خودگذشتگی، مسئولیت پذیری، مهربانی و دوستی را آموختیم. براستی بیشترین رهیافتی که از کتاب‌های درسی یاد می‌گرفتیم چه بود؟ و این میزان آموزش در زندگی فردی و اجتماعی هر کدام از ما چه تاثیری داشت؟

آموزش به کودکان و نوجوانان در جهت نهادینه کردن حفاظت از محیط زیست و رفتار بهینه در مصرف آب از طریق آموزش‌های رسمی همیشه مورد توجه دولت‌های پیشرفته بوده است. در سال‌های گذشته بواسطه تغییرات در نظام آموزشی کشور و تغییر رویکرد در برنامه درسی ملی کتاب‌های درسی نیز دچار تغییراتی در محتواهای علمی و روش‌های تدریس گردید. همانطور که مستحضرید با توجه به اهمیت منابع آب و لزوم ترویج فرهنگ صرفه‌جویی، آموزش و پرورش از نقش و رسالت ویژه‌ای برخوردار است و در طی این سال‌ها این مهم را در بین صفحات کتاب گنجاندیم. ما مفهوم آب و رفتار بهینه در مصرف آب را از دوره ابتدایی آغاز کردیم. در کتاب علوم تجربی پایه اول به دانش آموزان از محاسن آب و مشکلات نبودش گفتیم. در کلاس دوم ویژگی‌های آب سالم و مصرف درست را آموزش دادیم و در پایه سوم به آنها یادآوری کردیم که آب ماده‌ای با ارزش است. ما فقط به کتاب‌های علوم تجربی بسنده نکردیم بلکه در کتاب‌های مطالعات اجتماعی که مهارت‌های زندگی اجتماعی را به دانش آموزان آموزش می‌دهد، بارها و بارها از آب گفته ایم. در پایه چهارم از اهمیت آب و در کلاس پنجم از تشکیل رودها و نام رودهای ایران عزیز گفتیم. در پایه ششم به آنها تاکید کردیم که دریا نعمت خداوندی است در دوره‌های متوسطه هم باز از آب گفتیم. در جغرافیای ایران از ابداع خلاقانه قنات توسط پیشینیانمان گفتیم و از دریای عمان، دریای خزر و خلیج همیشه فارس گفتیم و هشدار دادیم که ارومیه در خطر است و باید به تالاب‌ها و دریاچه‌های دیگر نیز بیشتر بیندیشیم. در زمین شناسی یادآوری کردیم که زمین سیاره آبی است، آب هست ولی کم است و در کتاب انسان و محیط زیست از آب سفید، خاکستری، سیاه و آب مجازی گفتیم و بازچرخانی را برای آنها توضیح دادیم و تاکید کردیم که آب سرچشمه زندگی است. در همه این کتاب‌ها، بارها و بارها تاکید کردیم که ما نیز مانند نیاکانمان باید نگهبان آب باشیم و در پایان نگاه مهربانان را دقایقی به دیدن فیلمی جلب می‌کنم که تجلی این افکار یاد شده است که با همت دبیر عزیزمان سرکار خانم رویا حسنی از دبیران زحمتکش خطه زیبای زنجان تهیه شده است.

متشکرم

سخنرانی جناب آقای دکتر محمد فاضلی مشاور وزیر نیرو با موضوع معرفی مرکز امور
اجتماعی منابع آب و انرژی وزارت نیرو

بسم الله الرحمن الرحيم

در ابتدا از اتاق ایران و برگزارکنندگان این همایش تشکر میکنم و البته بسیار تلاش کردم که در این همایش سخنران نباشم و تنها نظاره گر و تشویق کننده موفقیت های افرادی مانند آقای آخانی و فعالیت های سمن ایشان باشم یا عکاسان عزیزی که عکس آب میگیرند و سمن هایی که برای آب کار میکنند. اما آنچه که از من خواسته شد که در این جمع صحبت کنم به مقتضای وضعیتی است که امروز شاهد آن هستیم. وضعیت امروز ما این است که دوران مدیریت تامین آب را به نوعی طی کرده ایم و به واقع آب بیشتری در این کشور وجود ندارد. محاسبات غلطی نیز در کار نیست و آب بیشتری هم آنچنان که فکر میکنیم قابل تامین نیست. حتما پروژه هایی مانند انتقال آب از دریا، کشیدن آب از عمق ۴۰۰۰ یا ۵۰۰۰ متری زمین و یا باروری ابرها در دنیا مطالعه می شود و در ایران نیز مطالعه خواهد شد ولی در نهایت اگر مجموع آب جمع آوری شده از این روشها را محاسبه کنیم عدد نهایی به یک میلیارد مترمکعب هم نخواهد رسید. این بدان معناست که اگر امروز مصرف سالیانه یک کشور ۱۰۰ میلیارد مترمکعب است حتی با تصور اینکه یک میلیارد متر مکعب دیگر هم به این ۱۰۰ میلیارد اضافه شود، به دنبال تحول عظیمی حداقل از محل تامین منبع آب جدید نباید باشیم. البته شاید در کشورهای دیگر تحولاتی ناشی از انجام این پروژه ها ایجاد شود ولی از نقطه نظر وضعیت منابع، اتفاق عظیم یا حیرت انگیزی نخواهد افتاد. وقتی با همچین وضعیتی مواجه هستیم ناچاریم به اصلاح ساز و کارهای مصرف آب روی آوریم و منظور از آن اصلاح ساز و کارهایی است که سبب می شوند مدیریت بهتری بر این منابع داشته باشیم. این ساز و کارها اساسا روش هایی هستند از سه یا چهار جنس مشخص که در ابتدا می توان به ساز و کارهای اقتصادی از جمله اقتصاد آب اشاره کرد و میبایست

اقتصاد آبی را که در طول ۵۰ سال گذشته به هیچ عنوان جدی گرفته نشده است را جدی گرفت. دوم ساز و کارهای اجتماعی هستند از جنس گفتگو، تعامل و نهایتاً از جنس اعتماد سازی که شبیه به همان کاری است که دوستان در ارائه آقای آخانی برای احیاء قنوات انجام داده اند. سوم ساز و کارهای سیاسی هستند و به حکمرانی و قدرت یا به عبارتی تقسیم و تفویض قدرت ربط دارند و نکته مهم در این بخش این است که حتی گاهی اوقات باید دست و پای قدرت چیده شود. قدرت بیش از حد دست و پای خود را دراز کرده و بیش از حد بر این موضوع متصور است که می تواند در حوزه آب دستوری بدهد و آن دستور بایستی اجرا شود. قدرت دچار توهم شده است، چه در چارچوب ساختار حکمرانان آب یا در چارچوب مجلس و یا در قالب سازمانهای دولتی باشد. از اینرو ما چاره‌ای نداریم جز اینکه بغیر از مکانیسم های اقتصادی یا مکانیسم های اجتماعی، مکانیسم های سیاسی را نیز اصلاح کنیم. قدرت هر کجا به شکل افراطی مداخله کرده، نتایج آن فاجعه بار بوده است و در عرصه آب نیز همین فاجعه به بار آمده است.

ساز و کار چهارمی که با آن سر و کار داریم از نوع فرهنگی است. بنده جزو آندسته افرادی هستم که فرهنگ را در آخرین پله قرار میدهم و به هیچ عنوان توهم این موضوع را ندارم که می توان مردم را نصیحت کرد و مردم به آن گوش دهند. چون همانطور که امروز بارها تکرار شد، اگر فکری برای معیشت کشاورز نشود، حتی اگر بارها او را نصیحت کنیم یا حتی سرش داد بکشیم و پی در پی هشدار دهیم، نتیجه ای در بر نخواهد داشت. اما اگر همه این ساز و کارها را اصلاح کنیم ولی کماکان اصلاحاتی در فرهنگ مردم و در مدل های ذهنی، ادراکات و نقشه ذهنی آنها از آب رخ نداده باشد، آن اصلاحات ساز و کاری ما در عرصه اقتصاد، قدرت و اجتماع به حداکثر اثربخشی و توانمندی خود نمیرسند. بنابراین ما در چهار عرصه باید اصلاحات ساز و کاری انجام دهیم. از نظر بنده به عنوان فردی که حداقل ۱۰ سال در حوزه آب کار کرده است و در حال حاضر نیز مسئولیتی دارم ولی از حیث این مسئولیت همانگونه که جناب آقای مهندس شریعتمدار فرمودند، اینجا از آن صحبتی نمیکنم، در حوزه آب بدون اینکه این چهار اصلاح ساز و کاری شامل اصلاحات اقتصادی، اصلاحات سیاسی در قدرت، اصلاحات اجتماعی به منظور افزایش اعتماد و اصلاحات فرهنگی و بهبودهای فرهنگی در نظام ذهنی مردم و همه ذینفعان درباره بخش آب رخ ندهد، به یک آینده پایدار نخواهیم رسید. آنچه که در تجربه شخصی ما به ذهنمان رسیده است این بود که در ابتدا شروع کردیم با ساختن فیلم، نوشتن، کنشگری اجتماعی و اعتماد کردن به سمن ها این فرآیند را به یک مساله اجتماعی تبدیل کنیم. گام اول از نظر بنده تبدیل کردن مساله آب به یک مساله اجتماعی است. امروز آب خیلی بیشتر از خاک برای مردم ایران مساله است. اما هنوز به اندازه کافی دغدغه مردم نیست. امروز مردم خیلی بیشتر از خاک و سایر مسائل مربوط به منابع طبیعی به آب می اندیشند ولی ابعاد مساله برای آنها روشن نیست و برای سیاستمداران اصلاح روشن نیست. کماکان در یک تصور نادرستی از منابع، مقادیر و مصارف آب بسر می برند. بنابراین ما اول بایستی مساله آب را عمومی و اجتماعی کنیم و بیش از آنچه همه فیلم ها، رسانه ها و همه این همایش ها گفته اند درباره آن گفتگو کنیم. در مرحله دوم باید تمام ساز و کارهای اقتصادی معطوف به مساله آب را بررسی کنیم. تعرفه های آب را بدون لحاظ کردن سرنوشت کشاورزان نمی توانیم تغییر دهیم. نمی توان در بدون اصلاح بازارهای کشاورزی در مورد مساله اقتصادی آب صحبت کرد. یک همبسته یا کلافی از مسائل درگیرند که یک سر آنها در اقتصاد، سر دیگر در اجتماع و اعتماد و سر بعدی آن در عرصه سیاست است و این شکاف سیاسی که جامعه در آن بر یک موضوع تاکید می کند و سیاستمداران کاملاً خلاف منطق کارشناسانی که بیش از یک یا دو دهه در مورد آن مطالعه کرده و نظر داده اند و حتی نظر سمن ها، بر موضوع دیگری پافشاری می کنند را براحتی نمی توان پر کرد.

بنده امروز می‌خواهم در مورد یک دستاورد و موفقیت کوچک صحبت کنم، آنرا معرفی کنم و درخواست همکاری از شما دارم و آن این است که وزارت نیرو بعد از چند دهه که نسبت به مساله آب عمدتاً با رویکرد تامین و سازه‌ای نگریده، به ابتکار جناب آقای دکتر اردکانیان وزیر محترم نیرو، یک مرکز اجتماعی منابع آب و انرژی تاسیس شده است و فعلاً مسئولیت آنرا به بنده سپرده است و امروز آمده‌ام که صادقانه هم این مرکز را بطور خلاصه معرفی کنم و هم از تمامی سمن‌ها و متخصصینی که در زمینه نکسوس‌های آب، انرژی و غذا صاحب‌نظر هستند دعوت کنم که این مرکز را نه مانند بنده‌ای از وزارت نیرو بلکه به عنوان فضایی برای گفتگو و گفت‌وگو میان رشته‌ای، میان بخشی، میان سازمانی و بین حاکمیت و مردم ببینند و به آن بپیوندند. این مرکز دارای سه گروه است. گروه سیاست اجتماعی، گروه اقتصاد اجتماعی و گروه سیاست و حکمرانی. وظیفه ما تولید دانش، ایجاد فضای گفت‌وگو، گوش سپردن به نظرات ذینفعان حوزه آب و منتقل کردن این نظرات و فروتنی کردن در برابر نقدها است زیرا معتقدیم که ما هیچگونه برتری دانشی نسبت به هیچ مجموعه‌ای در کشور نداریم و هیچ ادعای برتری نیز نداریم و اساساً تنها ساختار یا مرکزی برای گفتگو هستیم. بنده بیش از این وقت شما را نمی‌گیرم و بار دیگر تنها تاکید می‌کنم که با ساختن سازه‌های بیشتر، آب بیشتری تامین نخواهد شد و سازه‌های بیشتر در دل ساز و کارهای نادرست فاجعه بیشتری به بار خواهند آورد. بیایم تا با یکدیگر تک تک موفقیت‌های کوچکی را که دوستان به آن دست یافته‌اند ببینیم که همان موفقیت گفتگو، موفقیت اعتماد سازی، موفقیت کارکردن بر روی فرآیندهای اجتماعی، موفقیتی که فیلم تالان بدست آورده است برای اینکه میلیون‌ها انسان رامتوجه فاجعه آب‌های زیرزمینی در ایران کرده است، موفقیت گفتگو با قدرت، موفقیت چیدن دست و پای زائد و زبان تند قدرت و موفقیت اصلاح فرآیندهای اقتصادی و اندیشیدن به آلترناتیوها و دستیابی به روش‌های بی‌بدیل برای برطرف کردن وضع موجود را با هم جشن بگیریم و پیش ببریم.

بنده یک بار دیگر فقط خواهش می‌کنم به افتخار تمام کسانی که گام‌های کوچک برای اصلاح وضعیت آب ایران برداشته‌اند، همه کسانی که بجای اینکه بنشینند و تنها لایک کنند یا مانند بنده در تلگرام مطلبی بنویسند، گام‌های مهمی برای موفقیت‌های عملی برداشته‌اند، دست بزنیم و ابراز احترام کنیم.

متشکرم

برگزیدگان چهارمین جشنواره ملی عکس آب

عکاس: جناب آقای حمید جمشیدیان

عکاس: جناب آقای محمد صفریور

عکاس: جناب آقای حسین توحیدی فر

عکاس: جناب آقای اسد قربانی

عکاس: سرکار خانم مینا یزدانی راد

قرائت بیانیه همایش توسط جناب آقای مهندس کشاورز
معاون محترم وزیر در امور زراعت و معاون محترم پژوهشی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و
آب اتاق ایران

با عرض سلام و خسته نباشید. تشکر میکنم از صبر و حوصله و از همه مهمتر مشارکتی که مدعوین محترم تا آخرین لحظه با برگزارکنندگان همایش داشته اند. گذشته از جمعبندی مطالب عنوان شده در چهارمین سال برگزاری این همایش در ابتدا لازم میدانم این نکته را متذکر شوم که از اولین سال برگزاری همایش بزرگداشت روز ملی آب تا به امروز همواره سعی شده است با رویکرد نگرش بخش خصوصی به مقوله آب و از نقطه نظر ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی، سیاسی و فرهنگی به آن پرداخته شود. شخصا معتقدم که جامعه ما این رویکرد را پذیرفته و در حال حرکت به سمت آن است. ترکیب و انتخاب شرکت کنندگان در این همایش و انتخاب چهره های برگزیده آب کشور نیز نشاندهنده این امر است که همگی به تعاملی مشترک رسیده ایم که منابع آب جدیدی در کشور وجود ندارد و نه تنها منبع جدیدی نیست بلکه ما برای استفاده مصارف مهمتر بایستی استفاده از منابع کنونی را نیز بهینه کنیم و خواهشمندم که بر روی وضع موجود نیز تکیه نشود. به هر حال نهادهای بین المللی همانطور که در طول همایش مستمع آن بودید به ما پیام داده اند و این روند در حال حرکت به سمت خوبی است و مایه امیدواری است و به نظر میرسد همگی اعم از سازمان های دولتی یا غیر دولتی، حرکت های سازه ای یا غیرسازه ای، نهادهای مردم نهاد، خود مردم، هنرمندان و جوانان حداقل از نقطه نظر رویکرد در حال حرکت به یک سمت و سو هستیم.

از اینرو جمع‌بندی مطالب عنوان شده در طول همایش و هم از پیامهایی که بطور مکتوب ارسال شده است در قالب رؤس تصمیمات و عناوینی که مطرح شد به شرح زیر می‌باشد:

- پیام جناب آقای مهندس شریعتمداری این بود که دولت را در این برهه زمانی تنها نگذاریم و این بدان معناست که حل مشکل آب نیازمند مشارکت همگانی است که البته به نوعی به شعار روز جهانی آب در سال جاری اشاره دارد و هنگامیکه از مشارکت صحبت میکنیم با مذاکره کردن متفاوت است و منظور این است که تمامی اعضا، ذینفعان و ذیمدخلان قبول کنند که در یک سطح به گفتگو بنشینیم. حق رای داشته باشیم. هر عضو برای خود یک کرسی داشته باشد و به نظر تمام اعضا احترام گذاشته شود.
- جناب آقای مهندس شافعی نقدی به برنامه‌های توسعه داشتند که برنامه‌های توسعه‌ای در سالیان گذشته بیشتر جهت‌گیری‌های سیاسی داشته است و به ظرفیت‌ها و آمایش سرزمین توجه نشده است. ایشان همچنین به این موضوع اشاره داشتند که در این برنامه بسیاری از مناطق فراموش شده‌اند و بسیاری از اقدامات ما نه تنها منجر به نتیجه نشده‌اند بلکه نتیجه معکوس داشته‌اند ولی ایشان در مورد آب به این موضوع اشاره کردند که مساله آب یک ابر چالش است. همچنین در مبحث توسعه به موضوع ظرفیت‌ها باید توجه بیشتری شود و نگرش ما به مسائل بایستی مبنایی باشد و از سطحی‌نگری و نگرش کوتاه مدت بپرهیزیم.
- در مورد پیام جناب آقای کوهکن باید به این موارد اشاره کرد که مجلس فضا و فرصت کافی برای ارائه دیدگاه‌های خود به اتفاق داده است و ایشان همچنین توصیه‌ای داشتند که این توصیه از طرف جناب آقای دکتر فاضلی و چند تن از دوستان دیگر نیز بیان شد که باید موضوع آب به مساله آب تبدیل شود و مذاکره در حول و حوش مساله آب باشد. کلی‌گویی و ارائه موضوعات عمومی این مساله را حل نمیکند و از طرفی این مساله نیز بایستی دارای صورت مساله و در ادامه ارائه راه‌حل‌های عملی و کاربردی باشد. زیرا راه‌حل‌های تعارضی و یک‌جانبه جوابگو نخواهند بود. ایشان همچنین پیام دادند که از بین مجالس ۴۳ کشور آسیایی یک دبیرخانه تشکیل شده است که مذاکرات آن حول حوش مساله آب و مسائل بین‌المللی آن است. ایشان درخواست داشتند که نشست بعدی این اجلاس در تهران برگزار شود.
- نماینده محترم فائو جناب آقای ادواردو منصور حامل پیام بسیار خوبی بودند که هم دربرگیرنده پیام روز جهانی آب بود و هم از اینکه کشور ما برگزارکننده روز ملی آب است ابراز خرسندی کردند و علاوه بر این اعلام کردند که اگر کشور جمهوری اسلامی ایران به دنبال برنامه‌ای با هدف استفاده پایدار از منابع آب است، فائو آماده همکاری با آن برنامه خواهد بود که به نظر بنده هم بایستی بخش خصوصی و هم بخش دولتی از آن استقبال کنند.
- جناب آقای مهندس اکبری، معاون محترم امور آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی سیاست‌ها و برنامه‌های آن معاونت را مطرح کردند و ما همگی از اطلاعات خوب ایشان استفاده کردیم. ایشان همچنین پیشنهاد کردند که شعارهایی که در ۲۰ سال گذشته توسط بخش آب سازمان ملل متحد (UNWater) نامگذاری شده است، توسط

گروهی ارزیابی و بررسی شود که تا چه حد با آنها پرداخته شده است که به نظر بنده چنین امری با توجه به ابعاد گسترده بین المللی آن دارای پیچیدگی ها و دشواری است و لزوم همکاری بین المللی را مطلب.

- جناب آقای رحیمی انارکی، مدیرعامل محترم بانک مسکن به نظر بنده گام خوبی برداشته اند. بانک یک آژانس اقتصادی است از اینرو معتقدم این رویکرد فرهنگی که بانک مسکن در پیش گرفته است بایستی مورد توجه قرار گیرد. جناب آقای انارکی همچنین در سخنان خود پیامی دادند که به ساختمان های جدید سبز اولیتی در پرداخت تسهیلات داده خواهد شد که این امری شایسته تقدیر است. پرداختن به مقوله اقتصاد سبز از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است و بانک مسکن نیز در این کمپین و همچنین در سیاستهای خود به بخش ساختمان آن توجه کرده است.

- جناب آقای دکتر حسین پور، مدیرکل محترم آبخیزداری دغدغه های خود را بیان کردند و همچنین به موضوع خیرین آبخیزداری اشاره کردند که در چند سال اخیر پروژه های خوبی به همت آنها در کشور به سرانجام رسیده است.

- جناب آقای دکتر فاضلی مشاور محترم وزیر نیرو بر این نکته تاکید داشتند که بایستی پذیرای تمامی نقطه نظرات در مورد مساله آب بود و تنها با تعامل و بالا بردن تحمل در گوش سپردن به تمامی نظرها می توانیم چاره و تدبیری برای مساله آب کشور بیابیم. چون به عقیده بنده نیز مسائل فنی در حال حاضر به تنهایی چاره ساز نیست.

- یونسکو نیز به عنوان نهادی فرهنگی در سال جاری با دبیرخانه همایش همکاری بسیار خوبی داشت از جمله برگزاری چهارمین جشنواره ملی عکس آب که مشترکا با اتاق انجام شد که در چند استان نیز همزمان به نمایش گذاشته خواهد شد.

- جناب آقای الموتی دبیر محترم شبکه سمن های محیط زیستی و منابع طبیعی کشور نیز دغدغه ها و نگرانی های تشکل های مردم نهاد کشور را نسبت به رفتارهای سیاسی در مورد مساله آب کشور را بیان فرمودند که البته این نگرانی در سخنان جناب آقای دکتر فاضلی به صورت جدی تری بیان شد که البته به اعتقاد بنده نیز نگرانی درست و بجائی است زیرا در فرمایشات جناب آقای مهندس شافعی نیز این نکته نسبت به گروهی از سیاستمداران مد نظر قرار گرفته بود. جناب آقای الموتی در ادامه صحبت های خود به رویکرد مشارکتی نیز اشاره کردند که این امر نیز در سخنرانی جناب آقای دکتر فاضلی مجدد اشاره گردید.

- گزارشی از یک کار مشارکتی سخت ولی نتیجه بخش توسط جناب آقای آخانی ارائه گردید. توصیه بنده این است که در اجرای این مدل حتما بایستی با معاونت آبخیزداری نیز مشورت شود زیرا جناب آقای آخانی در چند قسمت از سخنرانی خود مقوله آبخیزداری را مورد نقد قرار دادند و چون بنده شخصا معتقدم که راه حل کنونی تنها با تعامل، همفکری و مشارکت امکانپذیر خواهد بود و تنها با ارائه یک نسخه فردی یا سازمانی قابل حل نخواهد بود. از اینرو به ایشان پیشنهاد می کنم که حتما با بخش آبخیزداری در تعامل باشند و مجددا از نظر بنده کار انجام شده توسط تشکلی که ایشان هدایت آنرا بر عهده داشتند شایان تقدیر بود و از جنبه مشارکت اجتماعی بسیار

عالی بود و نتیجه کار نیز بسیار رضایت بخش بود. امیدوارم که دولت نیز در حد مقدورات خود از این پروژه و همچنین کارهای مشارکتی اینچنینی حمایت کند.

- جناب آقای دکتر فاضلی مشاور محترم وزیر نیرو مسائل عمومی خوبی را مطرح کردند و همچنین به معرفی مرکز امور اجتماعی منابع آب و انرژی که به همت وزارت نیرو شکل گرفته است، پرداختند و علاوه بر این تاکید داشتند که راه تعامل، همفکری و اجازه فرصت برای اظهار نظر تمامی ذینفعان و ذیمدخلان مساله آب کشور تنها راه حل پیش روست. ایشان نقدی نیز بر گرایش و فشارهای سیاسی داشتند و به دو مشکل اشاره کردند که به نظر بنده بایستی به آن پرداخته شود که اولی نبود منابع آب جدید یا عدم امکان تامین منبع آب جدید است که دو قشر در جامعه ما این مقوله را باور ندارند که اولی قشر اجتماعی و دیگری قشر سیاسیون است. بنده معتقدم باید همگی به دنبال این باشیم که با چه راه حل یا روشی می توانیم گروه های اجتماعی اعم از مصرف کنندگان خانگی، گروه های اقتصادی، دانشگاهیان، تشکلهای مردم نهاد و هنرمندان را نسبت به این مساله بیدار و حساس کرد و آنها را به این باور برسانیم که منبع جدیدی برای تامین آب کشور وجود ندارد. زیرا هنگامیکه این قشر به این باور برسند و آنرا به یک مساله تبدیل کنند حتما برای آن یک راه حل نیز پیدا خواهند کرد. مشکل دومی که جناب آقای دکتر به آن اشاره کردند موضوع حکمرانی آب است که بنده نیز معتقدم حتما بایستی بطور جدی به آن پرداخته شود.

مجددا از همراهی شما عزیزان تشکر می کنم و امیدوارم که موفق، پیروز و سربلند باشید.

به مناسبت بزرگداشت روز ملی آب
اکران مستند سینمایی تالان
در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
به همراه نشست گفتگو با حضور کارگردان و صاحب‌نظران

P L U N D E R

تهیه‌کننده و کارگردان: محمد صادق دهقانی

برنده جایزه بهترین فیلم
از دهمین جشن سینمای مستند ایران
نامزد بهترین کارگردانی از بیستمین جشن خانه سینما
و کاندیدای پنج جایزه از جشن مستند سینمای ایران

دوشنبه ۱۳ اسفند ماه ساعت ۱۴
حضور برای عموم آزاد و رایگان است.

خیابان طالقانی، نبش خیابان موسوی، پلاک ۱۷۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، طبقه ۱۰